

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
Pedagogická fakulta
Katedra hudební výchovy

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Bc. Klára Hašpicová

Tvorba Karla Svobody se zaměřením na
muzikály

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně pod vedením pana Mgr. Filipa Krejčího, Ph.D. a že jsem v seznamu literatury uvedla všechny použité zdroje. Prohlašuji, že tištěná i elektronická verze mé diplomové práce jsou shodné.

V Olomouci dne 22.6.2018

.....
Klára Hašpicová

Poděkování

V první řadě bych chtěla poděkovat mému vedoucímu práce panu Mgr. Filipu Krejčímu, Ph.D. za jeho čas, který mi věnoval, a ochotu. Dále chci poděkovat své rodině a přátelům, kteří mě po celou dobu studia podporovali.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Bc. Klára Hašpicová
Katedra:	Hudební výchovy
Vedoucí práce:	Mgr. Filip Krejčí, Ph.D.
Rok obhajoby:	2018

Název práce:	Tvorba Karla Svobody se zaměřením na muzikály
Název v angličtině:	Creation of Karel Svoboda with focus on musicals
Anotace práce:	Práce se bude zabývat biografií Karla Svobody a především jeho muzikálovou tvorbou
Klíčová slova:	Karel Svoboda, muzikály, divadlo, film, seriál, písně
Anotace v angličtině:	Thesis deals with biography of Karel Svoboda and his musical work
Klíčová slova v angličtině:	Karel Svoboda, musicals, theatre, film, serial, songs
Přílohy vázané v práci:	Příloha č. 1: Karel Svoboda Příloha č. 2: Karel Svoboda s Karlem Gottom Příloha č. 3: Rok 1977, festival Yamaha v Tokiu, Karel Gott vzpomíná: S Karlem Svobodou Příloha č. 4: Karel Svoboda s rodinou Příloha č. 5: Karel Gott a Karel Svoboda v roce 1977 převzali Zlaté desky od německého hudebního vydavatelství Polydor za 1 250 000 prodaných desek Die Bienu Maja Příloha č. 6: Fotografie kostela na hřbitově na Aldašíně Příloha č. 7: Fotografie kostela na hřbitově na Aldašíně Příloha č. 8: Fotografie hrobu Karla Svobody Příloha č. 9: Fotografie domu Karla Svobody v Jevanech
Rozsah práce:	71 stran
Jazyk práce:	Český

Obsah

Úvod	6
1 BIOGRAFIE	8
1.1 RODINA A ŽENY	11
1.2 JEVANY	13
1.3 SMRT.....	14
1.4 VZPOMÍNKY SLAVNÝCH OSOBNOSTÍ NA KARLA SVOBODU	16
2 MUZIKÁLOVÁ TVORBA.....	23
2.1 DRACULA	24
2.2 MONTE CRISTO	31
2.3 NOC NA KARLŠTEJNĚ	35
2.4 GOLEM	38
2.5 SHRUTÍ MUZIKÁLŮ	41
3 DIVADELNÍ TVORBA	43
4 FILMOVÁ TVORBA.....	44
4.1 FILMY	44
4.1.2 Pohádky.....	44
4.2 SERIÁLY.....	45
5 PÍŠŇOVÁ TVORBA	46
5.1 NEJVÝZNAMNĚJŠÍ PÍŠŇĚ	46
5.1.1 Písně z muzikálů.....	47
6 NEJVÝZNAMNĚJŠÍ OCENĚNÍ KARLA SVOBODY	51
7 SVOBODOVA MUZIKÁLOVÁ TVORBA V HUDEBNÍ VÝCHOVĚ.....	53
7. 1 SVOBODOVA TVORBA V HODINÁCH HUDEBNÍ VÝCHOVY	53
Závěr	55
ZDROJE.....	57

Úvod

Karel Svoboda patřil a stále patří k našim nejvýznamnějším a nejoblíbenějším skladatelům populární hudby. Jeho skladby nás provází celý život. Když jsem byla dítě, okouzila mě uličnice Včelka Mája, přes pohádky Sůl nad zlato, Tři oříšky pro Popelku a Jak se budí princezny jsem se v době dospívání dostala k písním – Láska bláznivá, Lásko má, já stůňu, Ještě, že tě, lásko, mám, Čau, lásko, Jsi prostě nejlepší. Později mě zaujala jeho hudba filmová a muzikálová.

Přestože se již od dětství učil hrát na klavír, po ukončení střední školy začal studovat na matčino přání stomatologii na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Naštěstí si to po čase rozmyslel a začal se věnovat svému největšímu koníčku – hudbě. Nejprve působil v tanečním orchestru kavárny Vltava, v roce 1963 založil spolu s dalšími (František Kopal a Milan Vobliza) beatovou skupinu Mefisto, s níž účinkoval v Laterně magie a poté v divadle Rokoko (Matzner – Poledňák – Wassergerger a kolektiv, 1990, s. 516)¹. Později si zařídil hudební studio ve své secesní vile v Jevanech a začal komponovat hudbu. Stal se jedním z nevyhledávanějších a nejžádanějších autorů populární hudby.

Podle mého názoru byl největším českým hitmakerem. Je tvůrcem mnoha slavných muzikálů, a právě jeho muzikálové tvorbě se chci ve své diplomové práci věnovat. Cílem je podat ucelený přehled o životě a díle Karla Svobody se zaměřením na muzikálovou tvorbu. Kromě jeho nejznámějších muzikálů, kterými jsou Dracula, Monte Cristo, Noc na Karlštejně a Golem, chtěl dokončit ještě dva muzikály, Marii Antoinettu a Rasputina (Sacher, 2008, s.80)². Z těchto nedopsaných děl zůstaly pouze pracovní nahrávky.

Snažila jsem se s jeho muzikálovou tvorbou co nejvíce seznámit. Dva muzikály jsem měla možnost zhlédnout naživo a dva jsem si poslechla a shlédla prostřednictvím internetu. Byl to pro mě neopakovatelný hudební zážitek – hudba, aranžmá, kostýmy a výkony zpěváků ve mně zanechaly nezapomenutelný dojem.

Není vůbec jednoduché o Karlu Svobodovi psát, protože zemřel poměrně nedávno a nejvíce jsme o jeho smrti mohli slyšet z médií nebo si přečíst v bulvárních časopisech a na internetu. Snažila jsem se získat dostupné materiály a objektivně zhodnotit jeho dílo. Nejvíce

---

¹ MATZNER, A., POLEDŇÁK, I., WASSERBERGER, I. a kolektiv. *Encyklopedie jazzu a moderní populární hudby III. Část jmenná*. Praha: Supraphon, 1990. s. 516 ISBN 80-7058-210-3

² SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 80. ISBN 978-80-7243-379-7

informací jsem získala v Hudebním oddělení Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně, která sídlí ve 14/15 budově Baťova institutu a v Zemské knihovně v Brně. Další informace jsem čerpala z internetu.

Věřím, že má diplomová práce přispěje k přehledu jeho tvorby a také přinese můj názor na jeho muzikálovou tvorbu.

1 BIOGRAFIE

Karel Svoboda se narodil 19. prosince roku 1938 v Praze. Celé své dětství strávil na Starém Městě v Havelské ulici, kde žil s rodiči a sourozenci³. Jeho otec byl nejdříve krejčím, ale po skončení 2. světové války o svoji práci přišel a začal se živit jako dělník. Matka byla ženou v domácnosti a starala se o Karla a jeho další dva sourozence. Bratr se jmenoval Jiří a sestra Jitka. O Karlu Svobodovi je známo, že již od dětství byl spíše samotářský, a to způsobilo, že občas měl i konflikty se spolužáky a nedokázal se včlenit do třídního kolektivu.

Karel Svoboda vzpomínal na své dětství: „*Otec byl velmi elegantní a slušný člověk, který mě vychovával ve stylu, který dnes už bohužel neplatí, protože v dnešní agresivní společnosti vypadá slušnost a respekt k okolí spíše jako slabost. Ve světě jsem se ale přesvědčil, že ranařství a agresivita ve výsledku nevíteží. Je to spíše chytrost a přizpůsobení se, což je ostatně definice inteligence*“⁴.

Od dětství se věnoval hře na klavír. Otec mu platil soukromé hodiny a byl rád, že je jeho syn hudebně nadaný. Místo toho, aby šel studovat hudbu, nastoupil na přání své matky na zdravotní školu, kde studoval obor zubního laboranta a studium úspěšně absolvoval. I nadále se chtěl věnovat medicíně, ale většinou dostávali příležitost děti z dělnických rodin. On sám, aby měl možnost studovat, působil v zemědělském družstvu tři čtvrtě roku jako traktorista a pak chodil na brigádu do Dolu generála Svobody. Poté se na vytuženou školu dostal, ale z fakulty po dvou letech odešel, protože pochopil, že ho více zajímá a baví hudba.

Během svého studia začal Karel Svoboda hrát s dalšími spolužáky, kteří také studovali medicínu. Začali hrát dixieland. Později se věnoval modernímu jazzu, který provozoval kvintet Hanuše Berky. Poprvé profesionálně působil v tanečním orchestru, který hrával v kavárně Vltava. Hanuš Berka vzpomíná: „*V letech 1961 až 1963 jsme hráli ve skupině Jazztet – on na piano, já na saxofon a flétnu, ale později se naše cesty rozešly – zůstal jsem jazzovým avantgardistou, Karel se dal na komerci*“⁵.

V roce 1963 založil Karel skupinu Mefisto společně s Františkem Kopalem a Milanem Voblizou. Nejprve hrávali v Laterně magie a od konce roku 1965 v divadle Rokoko a později i v divadle Semafor. V začínající beatové skupině Mefisto hostovalo mnoho našich předních

---

³ Příběhy slavných: Mefistův rytíř — Česká televize [online]. Česká televize, 2017. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10123383458-pribehy-slavnych/408235100211006-mefistuv-rytir/>

⁴ SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 43. ISBN 978-80-7243-379-7

⁵ SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 44. ISBN 978-80-7243-379-7

umělců. Byli to například Karel Gott, Eva Pilarová, Eva Olmerová, Viktor Sodoma a Pavel Sedláček. Za doby působení v této skupině Karel dospěl k rozhodnutí, že oboru stomatologie, který vystudoval, se věnovat nebude.

Svobodovým dalším důležitým mezníkem v životě byl rok 1967, kdy odjel spolu s naší vynikající zpěvačkou populární hudby Helenou Vondráčkovou do Ria de Janeiro. Soutěžila tam na festivalu Festival international de Cançao Popular s jeho písní Vzdálený hlas (text napsal Zdeněk Rytíř). „*Do Ria jsme s Karlem Svobodou letěli v listopadu 1967 s mezipřistáním ve Frankfurtu, Ženevě a Dakaru přes čtrnáct hodin. Připadali jsme si jako v pohádce, vlastnili jsme letenky Lufthansy, pozvání na festival a Pragokonzert nás vybavil třiceti dolary. Ale nám to nevadilo. Mláď bere i složitější situace s humorem. Těšili jsem se na slunce a Brazílie nás přivítala mlhou. Ovšem ubytování bylo na úrovni. Hotel Copacabana na stejnojmenné pláži. Já jsem se cítila nádherně. Během několika hodin jsme se stali s Karlem součástí hvězdného světa. Nikdo nám neupíral stejná práva a pocty jako jiným festivalovým hostům. Byli mezi nimi takové osobnosti jako herci Horst Buchholz, Gardner McKay, George Montgomery, skladatel a producent Quincy Jones, filmová star Kim Nowaková, italský zpěvák Al Bano i soupeřník Franka Sinatry, legendární Andy Williams...“⁶. Se skladbou slavili neuvěřitelný úspěch. Brazílie byla jejich písní naprosto ohromena. Karel po návratu zpět do Prahy komentoval úspěch: „*Nebylo snad brazilských novin, ve kterých by se neobjevila Helenina fotografie. Svou popularitou jako nejkrásnější zpěvačka festivalu zastínila i přítomnost hollywoodské hvězdy Kim Nowakové“*⁷. Příští rok (1968) Helena usedla na festivalu v porotě a Svoboda tam představil píseň Lady Carneval, jejímž interpretem byl Karel Gott. Získali deváté místo. Karel Gott byl pro skladatele pěveckou hvězdou číslo jedna. Ze skupiny Mefisto odešel právě na jeho přání.*

V roce 1969 se Karel Svoboda zpátky vrátil do Ria de Janeiro. Tentokrát s Evou Pilarovou a písní Hrom aby do tě, lásko má. V témže roce se Eva dokonce dostala na festival v Aténách až do finále s písní Jdou domů vojáci (píseň, se u nás nesměla hrát kvůli ruské invazi, proto byla později přejmenovaná na Dám tisíc dukátů). Bohužel kvůli technické chybě mikrofonu, který nefungoval, skončila až sedmá.

Další zpěvačkou, pro kterou psal písně, byla Marta Kubišová. Složil jí její největší hit Nechte zvony znít.

---

⁶ SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 45, 46. ISBN 978-80-7243-379-7

⁷ SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 49. ISBN 978-80-7243-379-7

Na přelomu 60. a 70. let skládal Karel Svoboda písně pro mnoho zpěváků. Pro Milana Drobného, Hanu Zagorovou, Jiřího Korna, Waldemara Matušku, Karla Gotta.

Rok 1973 pro něj byl zlomovým. Pro svou pohádku Tři oříšky pro Popelku si jej vybral režisér Václav Vorlíček. Zde zazněla píseň Kdepak, ty ptáčku, hnízdo máš? a také skladba Tři oříšky, která v té době ještě nebyla otextovaná. Otextoval ji později Jiří Štáidl a nazpívala ji Iveta Bartošová. V tomto roce vznikl i filmový muzikál Noc na Karlštejně.

Dalším filmem, pro který složil hudbu, byla Romance za korunu z roku 1975.

Karel Svoboda se prosadil i v zahraničí, především v Německu. S Karlem Gottem, Evou Pilarovou, Jiřím Kornem a dalšími podepsal Antichartu proti Chartě 77.

V roce 1976 napsal ústřední píseň pro animovanou pohádku Wickie und dei Starken Männer – Včelka Mája. Nabídka přišla z Německa. Píseň se stala hitem, nazpíval ji Karel Gott. Každý z nich obdržel pět Zlatých desek Polydoru za 1 250 000 prodaných desek jen v Německu. Včelka Mája se vysílá do dnešní doby a je stále populární.

V roce 1977 se Karel Gott jel představit na festival do Tokia představit s písní Jdi za štěstím. Písnička opět, jako předchozí Lady Carneval, měla úspěch.

Během osmdesátých a devadesátých let Karel Svoboda bořil hitparády s písničkami pro Karla Gotta (Žít, Půlnoc v motelu Stop), Marcelu Březinovou, Ivetu Bartošovou a Petra Sepěšihho (Medové dny), Petru Janů (Říkej mi). Duet Čau, láska si zazpíval Karel Gott s Marcelou Holanovou.

Poté přišla éra muzikálů. Prvním byl Dracula z roku 1995, který měl nevídaný úspěch. Dále přišel Monte Cristo, už ne tak úspěšný, Noc na Karlštejně a Golem.

K jeho životnímu jubileu (65. narozeniny, 2003) mu jeho druhá manželka Vendula Svobodová upořádala gigantický koncert, který se konal ve Velkém sále Lucerny v Praze. Jemu se nápad jeho ženy vůbec nezamlouval. „*Já žádnou takovou slávu nechci, mumlal, nakonec však nejen souhlasil, ale i spolupracoval*“⁸. Bylo zde mnoho slavných zpěváků, pro které skladatel skládal písně: Karel Gott, Helena Vondráčková, Eva Pilarová, Jitka Zelenková, Marcela Holanová, Marta Kubišová, Petra Janů, Hana Zagorová a mnoho dalších.

---

⁸ SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 78. ISBN 978-80-7243-379-7

1.1 RODINA A ŽENY

Karel Svoboda měl dva sourozence, bratra Jiřího a sestru Jitku. Bratr se také věnoval skladatelské činnosti. Napsal hudbu ke spoustě filmů (Obecná škola, Zámek v Čechách, Čarovné dědictví nebo Nesmrtelná teta).

Karel Svoboda se oženil dvakrát. O ženách řekl: „*Imponují mi ženy, které mají nějaké charisma, kouzlo a samozřejmě takové, s nimiž si mám co říct... Nikdy jsem nebyl na prvoplánové krasavice*“⁹. Jeho první manželkou se stala Hana Bohatová (přezdívaná Šiška), s níž se seznámil při natáčení filmu *Kulhavý d'ábel*. „*Hanka se mi líbila hned na první pohled. Na chvíli pak odjela předvádět módu do Itálie a mě zavála práce do Vídně. Tak jsme se spolu setkali a rozhodli se zkusit tam spolu žít. Asi tak po roce jsme se kvůli rodičům vrátili*“¹⁰. Jejich svatba byla v roce 1969. Hančinou svědkyní byla Eva Pilarová a Karlovi šel za svědka jeho dvorní textař Jiří Štaidl. Hostina začala v hotelu Hubertus a poté se hosté přesunuli do čínské restaurace, která sídlila ve Vodičkově ulici v Praze. Zprvu manželé bydleli v Praze v Holečkově ulici. Jejich pozdějším domovem se stal dům v Jevanech poblíž Prahy, kam se přestěhovali v roce 1973. V Jevanech bydlel i Ladislav Štaidl, bratr Jiřího Štaidla. Manželé Svobodovi spolu měli dvě děti. Dcera Jana Wallace žije už několik let v Los Angeles, kam se provdala. S manželem Clarkem má rovněž dvě děti, dceru Michelle a syna Christophera. Svobodův syn Petr pobýval také v Americe, kde studoval DAMU. Po studiích se vrátil do Česka, ale pak začal pracovat v Bratislavě jako asistent režie jedné společnosti a po smrti svého otce v roce 2007 se vrátil zpět do Jevan. Hana Svobodová zemřela 14. srpna 1993 na rakovinu, den, před svým svátkem. Bohužel se na její nemoc přišlo pozdě a už jí nedokázal nikdo pomoci.

V té době se Karel Svoboda seznámil se svou druhou ženou Vendulou (narodila se jako Václava Horová, dnes Vendula Pizingerová). Téměř nikdo ji neměl rád. Všichni si zamilovali Šišku. Karlův kamarád, zubař Michal Bufka soudil: „*že Karlovi imponovalo Vendulino mládí, energie a drzost, že mu uměla ve společnosti odseknout i nahrát na smeč*“¹¹. Lenka Bufková (manželka Michala Bufky) prohlásila o Vendule: „*Vendula dostala do vínku půvab, ale i jadrné a velmi přímé vystupování. Napřed to bylo roztomilé, ale později už jsme věděli, že se kvůli ní Karel občas cítil ve společnosti nesvůj. Se smíchem i s pohrdáním dokázala urazit jeho i ostatní. Karel byl vzdělaný člověk a velký estét. Když však někam přišla Vendula, tak často formálně – ať už s oblečením, nebo chováním – neladila ani s událostí, ani se společností*“¹². Vendula

⁹ SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 83. ISBN 978-80-7243-379-7

¹⁰ SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 83. ISBN 978-80-7243-379-7

¹¹ SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 86. ISBN 978-80-7243-379-7

¹² SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 86. ISBN 978-80-7243-379-7

Svobodová se s Karlem Svobodou seznámila na začátku devadesátých let. Pracovala ve Straně podnikatelů, on tam jednou seděl v kanceláři a kandidoval do parlamentu. Jejich první kontakt byl kuriózní. Když mu donesla kávu, celou ji na něho vylila. Po této události se spolu jen přátelili. „*Věkový rozdíl 33 let hudebnímu skladateli nevadil – rozhodující bylo, že se Vendula nápadně podobala Svobodově první manželce Šišce. Pro mladou prostou holku byl tehdy Karel Svoboda typem muže, na který nebyla zvyklá. Vzdělaný, zábavný a pozorný gentleman, jenž znal velký svět a pro svou vyvolenou by snesl i modré z nebe*“¹³. Karel Svoboda Vendulu Svobodovou poprvé k sobě domů do Jevan pozval na Vánoce v roce 1994 a ona už neodešla. Jejich svatba se konala 11. září 1995 v Písku, to už Vendula Svobodová čekala jejich dítě. Svatba byla malá. 4. ledna 1996 se jim narodila dcera Klárka. Zanedlouho, když bylo Klárce dva a půl roku, ji lékaři diagnostikovali těžkou formu leukémie (nádorové onemocnění, které postihuje bílé krvinky). Po ročním boji si všichni mysleli, že Klárka nemoc porazila, ale bohužel po třech měsících se její rodiče dozvěděli zdrcující zprávu, že se nemoc vrátila. Jediným možným východiskem, aby Klárka přežila, byla transplantace kostní dřeně. Dlouhou dobu se čekalo na vhodného dárce, nakonec se jí stala jedna paní až z Walesu. Vendula o tom později napsala: „*Když měla jít na transplantaci kostní dřeně, snažila jsem se jí vysvětlit, jak to funguje. Nakreslila jsem dva panáčky a udělala v nich krevní řečiště, jedno tmavé a druhé červené. Udělala jsem šipku, že její krev je tmavá, špatná a že dostane tu zdravou od hodné paní z Walesu. Říkala jsem jí, že musíme vybit ty ošklivé bacily. Nevěděla jsem, jak to před malým dítětem pojmenovat, tak jsme tomu nejhoršímu bacilu, když jí bylo opravdu špatně a měla horečky, říkali Prezident. Jako šéf všech bacilů. Měla pistoli a pořád mu hrozila, že ho vyžene*“¹⁴. Transplantace se u Klárky nakonec ujala a její rodiče se radovali. Bohužel po třech měsících následovala další špatná zpráva. Klárka 22. srpna roku 2000 skončila v nemocnici na ARO. Její stav se neustále zhoršoval. Zdrcená Vendula Svobodová okamžitě volala Karlovi Svobodovi, aby Klárku ještě viděl. Ta své mamince řekla: „*Mami, já tam nechci jít sama. Mami*“¹⁵. Vše dál šlo velmi rychle, lékaři malou Klárku zaintubovali a za pár hodin zemřela. Manželé Svobodovi byli zdrcení. Na druhý den si jeli pro její věci a pro Vendulu to byl nejhorší okamžik jejího života, který zažila. „*Dva dny po smrti Klárky – jak plánovala již dlouho předem – založila nadaci Kapka naděje, která si dala za úkol pomáhat dětem nemocným leukémií a každoročně rozdělovat na nejrůznější projekty miliony korun. V roce 2005 Vendula Svobodová*

---

¹³ SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 87. ISBN 978-80-7243-379-7

¹⁴ SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 89. ISBN 978-80-7243-379-7

¹⁵ SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 89. ISBN 978-80-7243-379-7

dokonce za svoji činnost získala ocenění Žena roku¹⁶. Když zemřela jejich dcera, manželství Svobodových se dostalo do krize, Karel Svoboda dokonce podal žádost o rozvod, ale k němu nakonec nedošlo. Prohlásil: „*Nic na světě se nedá srovnat s bolestí, když vám zemře vaše dítě. Od té doby se vykupuji jakýmsi workoholickým přístupem v práci*“¹⁷. V roce 2004 manželé čekali další dítě. Na Vánoce téhož roku se vydali na dovolenou na Maledivy, zde se podruhé narodili, protože přežili vlnu tsunami, která na ostrov přišla. V květnu roku 2005 se jim narodil krásný syn Jakub. Karel Svoboda o dalším dítěti řekl: „*Pokud jde o dítě, chci zdůraznit, že Kubika nechápu jako náhradu za naši zesnulou Klárku, tu nám nikdy nic nenahradí a budeme tím až do konce života poznamenáni. Já mohu jen potvrdit, že narození Jakuba mě i mou ženu velmi zklidnilo a že nám to dalo smysl života, nový impulz. Žijeme teď v relativním klidu, na venkově, ve starém domě a jsme zase rodina*“¹⁸.

1.2 JEVANY

Je to malá obec, která leží ve Středočeském kraji, asi 34 kilometrů od Prahy. Zde prožil Karel Svoboda velkou část svého života, vznikaly tady jeho největší hity a zde se rozhodl ve svém domě dobrovolně ukončit svůj život výstřelem ze své legálně držené zbraně. Jevany jsou i rekreační oblastí. Mnoho slavných osobností tam našlo své útočiště a postavilo si své domy. Mezi ně patřila Gabriela Preissová (dramatička a spisovatelka), dále Jiří Štaidl (dvorní textař Karla Svobody), Ladislav Štaidl, Iveta Bartošová, Daniel Hůlka nebo Karel Gott¹⁹. Mimo jiné i velmi známý chirurg Jaroslav Hausmann, který zde nechal postavit v roce 1908 sanatorium, které sloužilo pro ženy (Svatoš, J., Bohata, J., Jiša, J. 2001, s.76)²⁰. První zmínka o obci pochází již z roku 1344²¹.

Dříve to byla farní ves, která od roku 1359 patřila černokosteleckému panství. Po třicetileté válce zde zůstal stát kostel sv. Bartoloměje, který prošel mnoha přestavbami. Původně byl gotický, v roce 1729 byl přestavěn na kostel barokní a v roce 1771 k němu byla přistavěna

---

¹⁶ SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 90. ISBN 978-80-7243-379-7

¹⁷ SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 90. ISBN 978-80-7243-379-7

¹⁸ SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 91. ISBN 978-80-7243-379-7

¹⁹ ŠULC, Roman. Jevany – Kolínsko – Cesty a památky. *Cesty a památky* [online]. Dostupné z: <http://www.cestyapamatky.cz/kolinsko/jevany>

²⁰ SVATOŠ, Jan., BOHATA, Jiří., JÍŠA, Josef. *ČERNOKOSTELECKO na historických pohlednicích*. Louňovice: Jan Svatoš, 2001. s. 76. ISBN 80-903018-0-0

²¹ ŠULC, Roman. Jevany – Kolínsko – Cesty a památky. *Cesty a památky* [online]. Dostupné z: <http://www.cestyapamatky.cz/kolinsko/jevany>

věž, která byla zasvěcena sv. Jiří (Svatoš, J., Bohata, J., Jiša, J., 2001, s. 72)²². Hřbitov v dnešní době patří obci Jevany.

I já jsem zde prožila velkou část svého dětství. Na hřbitově na Aldašíně, kde je Karel Svoboda pohřben, máme rodinnou hrobku. Měla jsem i možnost stát u jeho hrobu, fotografie jsou doloženy dále v příloze.

1.3 SMRT

Karel Svoboda zemřel tragicky. Spáchal sebevraždu na zahradě svojí vily v Jevanech. Zastřelil se 28. ledna 2007 a tím skončil život jednoho z nejlepších skladatelů u nás. Jeho žena Vendula ho našla ležet u domu, když se vracela kolem 18 hodin se svým malým synem Jakubem z Jenišova, kde úspěšně absolvovala studium managementu. Soused Petr Gruber řekl, co se stalo, když Vendula Svobodová přijela domů: „*Vidět tak vyděšenou Vendulu, která měla v očích hrůzu a celá se třásla, bylo hrozné. V tom šoku vůbec nepochopila, co se stalo. Byla zmatená a stále opakovala: To mi snad udělal schválně! Nechtěla nic. Ani čaj, prášky, vodu...*“²³. Oba okamžitě telefonovali na záchrannou službu, zkoušeli i Karlovi Svobodovi tep, ale žádné známky života neobjevili. Výstřel se totiž podle dostupných informací ozval kolem 15:30. K domu přijela policie a později i pohřební vůz. Vendula odjela s Pavlem Vítkem a Janisem Sidovským (tiskový mluvčí nadace Kapka naděje, kterou Vendula Svobodová založila zanedlouho po smrti dcery Klárky) k nim domů na Karlštejn. Večer celé Česko obletěla zpráva, že hudební génius je mrtev.

Svoje poslední hodiny života trávil jako skoro každý jiný den. Skládal ve svém nahrávacím studiu. Dopoledne si šel koupit noviny a svačinu a zastavil se také v pizzerii. Žena majitele říkala, že během jejich hovoru byl veselý a slíbil jí, že až se navečeří, zastaví se na kávu s Vendulou i Kubou. Když se vrátil domů, už skládat nešel. Podle informací, které byly dosažitelné, po hovoru s manželkou kolem 15 hodin, „*si prohlížel zarámovanou fotografii, na níž byl on a manželka Vendula. Položil si ji v pokoji na stůl, u kterého seděl, a přímo nad fotkou si nabil revolver. Poté vstal a se zbraní v jedné a s fotografií v druhé ruce došel až ke vstupním dveřím svého domu. Fotografie pak v předsíni odložil na stůl vedle vchodu, otevřel dveře a vyšel ven před garáž. Stoupl si čelem k vrátkům a zmáčkl spoušť...*“²⁴. Vystává ale mnoho

---

²² SVATOŠ, Jan., BOHATA, Jiří., JÍŠA, Josef. *ČERNOKOSTELECKO na historických pohlednicích*. Louňovice: Jan Svatoš, 2001. s. 72. ISBN 80-903018-0-0

²³ SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 9. ISBN 978-80-7243-379-7

²⁴ SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 11. ISBN 978-80-7243-379-7

otázek, proč se Karel Svoboda rozhodl takto ukončit svůj život. Mnoho lidí si myslelo, i dodnes myslí, že za tím stojí jeho manželka. Prý ho chtěla opustit a odejít pryč i s malým synkem. Spolupracovnice na adresu Venduly Svobdové řekla: „*Je jasné, že Karel nebyl šťastný. Kdyby mu to doma fungovalo, nezastřelil by se. Dávám jednoznačně vinu Vendule – když měla doma takového chlapa, měla se o něj postarat*“²⁵. Michalovi Bufkovi se svěřil, že se bál zůstat jako stárnoucí muž sám. „*Už je hodně málo lidí, kteří by o tom mohli něco říct, a ti to právě říkat nebudou. Já si myslím, že to navždy zůstane tajemstvím*“²⁶, vyjádřil se Karel Gott, který se s Karlem Svobodou znal velmi dobře a rozuměli si po stránce umělecké i lidské.

Dalším důvodem, proč spáchal sebevraždu, mohly být dluhy, které ho pronásledovaly. Do těch ho dostala firma Monte musical, když se snažila oživit muzikál Dracula, ale po něm už nikdo neprahl. Firma se takto dostala do mnohamilionových dluhů.

Vyrojily se i spekulace, že měl Svoboda rakovinu nebo dokonce potíže se srdcem. Po soudní pitvě se ale ukázalo, že žádnou takovou nemocí netrpěl.

Petr Muk mu chtěl pomoci a radil mu, aby se svými psychickými problémy šel za jeho psychiatrem, ale Karel Svoboda to odmítl.

Po měsíci a půl jeho manželka potvrdila, že bral psychofarmaka, která ale zcela zdravý člověk nebere. Měl stavy, že ani celý den nevstal z postele, nešel ven, protože prostě nechtěl. „*Mrzí mě, že jsem nikdy nesebrala sílu, nenaložila ho do auta a neodvezla k dobrému psychiatrovi*“²⁷.

Dále si nechtěl připustit, že do jeho domu v Jevanech, který tak miloval, by museli zasahovat, protože se jim pokazila kanalizace.

Tiskem se nesly informace, že se nemuselo jednat o sebevraždu. Vždyť tolik uznávaný umělec a hrdý otec syna Jakuba, kterého bezmezně miloval, by se sám rozhodně nerozhodl odejít z tohoto světa. I správce domu v Jevanech na něm nic neobvyklého nepoznal. Karel Svoboda s ním chtěl jít ještě odklízet snůh.

Podivné je i to, když Vendula Svobodová našla svého manžela mrtvého, jak držel zbraň v ruce. „*Při smrtelné křeči dojde k tomu, že ruka zbraň křečovitě svírá, anebo revolver naopak úplně vypadne. Tohle zavání naaranžováním, nechal se slyšet jeden kriminalistický odborník*“²⁸.

---

²⁵ SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 12. ISBN 978-80-7243-379-7

²⁶ SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 12. ISBN 978-80-7243-379-7

²⁷ SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 13. ISBN 978-80-7243-379-7

²⁸ SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 15. ISBN 978-80-7243-379-7

Yvonne Přenosilová, která byla skladatelovou kamarádkou, si myslí, že se sám určitě nezabil. Měl jít do jejího pořadu v rozhlase, při jejím pozvání působil zcela dobře.

Policisté po vyšetřování objasnili, že se o vraždu nejednalo.

Pohřeb se konal 6. února 2007 v Praze – Strašnicích. Velké množství lidí se před krematoriem sjíždělo už asi hodinu a půl před tím, než měl obřad začít. Sešlo se i mnoho známých osobností: Michal David a jeho manželka, Iveta Bartošová, Karel Šíp (napsal mnoho textů k jeho skladbám), Jaroslav Uhlíř, Jitka Zelenková, Marcela Holanová, Marcela Březinová, Monika Absolonová, Hana Křížková, Daniel Hůlka, Eva Pilarová, Filip Renč a mnoho dalších. Jeho letitý kamarád Karel Gott na jeho poslední rozloučení přijel z Německa, kde měl ten večer vystupovat. První melodie, která při pohřbu zazněla, byla z muzikálu Monte Cristo, druhou skladbou byla píseň Petra Muka Stín katedrál, následující skladbou byla píseň Lásko má, já stůňu, poté vedl proslov Petr Muk, předposlední skladbou, která zazněla, byla Žít a poslední Ještě, že tě lásko mám. Karlův kamarád se nechal slyšet, že takový pohřeb by si sám skladatel nepřál. „*Karel by byl nešťastný, kdyby věděl, co se z pohřbu stalo za estrádu. Bavili jsme se několikrát hypoteticky o jeho pohřbu, byly to takové úvahy, které jsem nebral vážně. Vím ale, že si moc přál, aby mu tam jednou zahráli jeho dvě nejmilovanější skladby: Verdiho Requiem a Bohemian Rhapsody od kapely Queen. Vendula to věděla, nechápu proto, proč se rozhodla jít proti jeho přání a nechala si zahrát písničku pro sebe. Přišlo mi to jako divadlo*“²⁹. Karel Svoboda je pohřben na hřbitově na Aldašíně nedaleko Jevan vedle své první manželky Hany Svobodové. Zde jsou pochováni i jeho bratr Jiří a dcera Klárka, kterou měl se svojí druhou ženou Vendulou Svobodovou.

1.4 VZPOMÍNKY SLAVNÝCH OSOBNOSTÍ NA KARLA SVOBODU

Nejvíce hitů složil Karel Svoboda pro svého přítele a souseda z Jevan – Karla Gotta. Jeho písně ale interpretovali i další významní zpěváci a zpěvačky.

- Zpěvačka Marta Kubišová

Narodila se 1. listopadu roku 1942.

---

²⁹ SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 30. ISBN 978-80-7243-379-7

Seznámili se v roce 1965 v Divadle Rokoko. Martu Kubišovou s Karlem Svobodou spojují písně, které jí věnoval. V roce 1967 vyhrála poprvé v anketě Zlatý slavík a tato cena jí byla udělena za rok 1966, za píseň Depeše (otextoval ji Ivo Rožek)³⁰.

K dalším populárním písním patřily: Nechte zvony znít (text: Zdeněk Rytíř), Jsem tvoje včera (text: Eduard Krečmar), Tajupnej hráč (text: Ivo Fischer), Pojd' a měj mne rád (text: Ivo Fischer), Moudrej vřes (text: Ivo Fischer)³¹.

„Veškerá hudba Karla Svobody je působivá a dojemná. Nikdy jsem k jeho práci neměla výhrady – vždycky přišel s nějakou písničkou a já to brala jako hotovou věc. Víc jsem nepotřebovala. Věřila jsem mu. Po revoluci jsme byli domluvení, že spolu něco uděláme, bohužel k tomu nedošlo. A dříve, když jsme se v pětadesátém poznali v Divadle Rokoko, Karel byl pianistou skupiny Mefisto, který nás doprovázel společně s Orchestrem Václava Hybše. Z neznámého kluka jsme tehdy vypreparovali hitmakera... Byli jsme kamarádi, v divadle to ani jinak nejde. Na zájezdech jsme společně trávili spoustu hodin a tam se člověk o tom druhém dozvěděl i to, co nechtěl. V té době Karel neměl žádné deprese. Co já ho znám, nikdy nebyl zamýšlený nebo zadumaný. Vždycky na mě působil jako vyrovnaný člověk, který odolal všem nástrahám úspěchu i slávy“³².

- Zpěvák a skladatel Lešek Semelka

Narodil se 24. listopadu roku 1946.

Pro něj složil pouze jednu píseň Jsi prostě nejlepší (otextoval ji Jaroslav Machek), která se okamžitě stala hitem. Zazpíval ji i na nahrávku skupiny Discobolos.

„Naše spolupráce byla poměrně krátká a nikterak bohatá. Když jsem ještě hrál v Blue Effektu, Karel dával dohromady projekt Discobolos a oslovil mě. Byl to jeden z prvních pokusů o disko písničky a Karel tam tehdy napsal několik hitů, mimo jiné i Dlouhou bílou žhnoucí kometu pro Janu Kratochvílovou. Pro mě v roce 1978 složil písničku Jsi prostě nejlepší. Natočil jsem ji a rádia ji začala hrát, byla to vlastně nejkomerčnější záležitost, jakou jsem kdy nazpíval. Tato píseň – ruku v ruce s mojí vlastní písní Šaty z šátků – způsobila to, že jsem skončil na šestém místě ve Zlatém slavíkovi. Tudiž jsem dodnes posluchači nucen, a jsem pro to rád, abych

---

³⁰ Zlatý slavík – Wikipedie. Wikipedie – Wikipedie [online]. Wikimedia Foundation, 2018, 18.2.2017. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Zlatý_slavík

³¹ AJAAJENA. Marta Kubišová - Životopis / Info - FDb.cz. Filmy, seriály, herci, recenze filmů - Filmová databáze online FDb.cz [online]. Filmová databáze, 2018, 18.2.2017. Dostupné z: <https://www.fdb.cz/lidi-zivotopis-biografie/20075-marta-kubisova.html>

³² SACHER, Richard. Karel Svoboda. Praha: BRÁNA, 2008. s. 95, 96, 99. ISBN 978-80-7243-379-7

ji zpíval na svých vystoupeních. Karel Svoboda měl obrovský čuch na hity, a co se mi na něm líbilo, bylo to, že měl rád trochu odlišnější hlasy, ať to byla Marta Kubišová či Jana Kratochvílová, měl rád Jirku Schelingera i mě“³³.

- Exmanželka Ladislava Štaidla a bývalá sousedka manželů Svobodových Anna Štaidlová

Narodila se 29. listopadu 1946.

„Karel byl správný kluk. Poprvé mě zahlédl v roce 1969 na koncertě Tiny Turner v Lucerně. Měla jsem na sobě minisukni a vysoké kožené boty na podvazcích. Viděl mě jít ze schodů a oslovil mě, já však dělala, že to nevnímám a neslyším. Šla jsem dál ve strachu, že mi ty podvazky selžou. Pak jsme se setkali, když jsem chodila s Láďou. Tehdy se u Karla Gotta ve Strašnicích ve Slunečné ulici sešli Karel Svoboda, Karel Gott a Jirka Štaidl, aby složili světový hit pod vlivem marihuany. Byla jsem tam i já s Láďou Štaidlem, pak to měl přijít zkontrolovat Miloš Forman. Situace byla následující – šlukovali jsme a měli jsme z toho vysmátou náladu. Smáli jsme se všemu! Karel Svoboda se snažil preludovat na klavíru a já, když jsem se přišla podívat, jak mu to jde, rozplakala jsem se smíchy z toho, že na klavíru jsou bílé a černé klávesy! Karel Svoboda málem spadl z barové židle smíchy, když se mu zalíbilo umístění skleniček na baru vzhůru nohama. Potom jsme na sebe narazili s Karlem Gottem v kuchyni a já mu povídám: Karle, já si připadám akusticky jako v tunelu, který ale vede nahoru! A Karel mi s vážnou tváří odpověděl: Aňo, ale přece všechny tunely vedou nahoru! A už jsme zase řvali smíchy! Do toho zazvonil zvonek a přišel Miloš Forman, aby si poslechl ten světový hit. Když jsme ho viděli, začali jsme se hurónsky spiklenecky smát! Miloš načuchnul vzduch a mávnul rukou se slovy, že ten hit bude asi někdy jindy...“³⁴.

- Zpěvačka Petra Janů

Narodila se 19. listopadu v roce 1952.

Svoji kariéru zpěvačka začínala v divadle Semafor, dále se věnovala spíše rocku a usadila se v popové hudbě. Mnoho písní pro ni složil právě Karel Svoboda a stala se díky nim známou a uznávanou zpěvačkou. K nejoblíbenějším a nejhranějším písním patří: Sbohem všem láskám dej (text: Karel Šíp), S láskou má svět naději (text: Eduard Krečmar), K mé lásce schází

---

³³ SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 100, 101. ISBN 978-80-7243-379-7

³⁴ SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 99. ISBN 978-80-7243-379-7

kód (text: Karel Šíp), A přece je nádherná (text: Eduard Krečmar)³⁵. S písní S láskou má svět naději vyhrála v soutěži Bratislavská lyra první místo v roce 1986 a v Maďarsku na festivalu obdržela 3. místo (Matzner, A., Poledňák, I., Wasserberger I. a kol., 1990, s. 234)³⁶.

„Karel Svoboda mi složil celou desku S láskou má svět naději, což byl začátek naší velké spolupráce. Bylo docela roztomilé, když k němu člověk přišel na návštěvu. To nejdřív zavolal: Přijď, zahraju ti něco! Jenomže to nakonec dopadlo tak, že tam člověk strávil odpoledne i večer, a on hrál různé úryvky a já do toho zpívala. Přišla jsem domů sice úplně uřvaná, ale zato s hotovou písničkou. Takhle vlastně vznikly písně jako S láskou má svět naději a Říkej mi. Dodnes jsem vděčná, že ty skladby mám a že je můžu zpívat. Spousta lidí si myslí, že jsou převzaté, protože je natočila Anna Rusticano, přitom jsem je jako první zpívala já... Hodně ráda mám písničku Léta bláznivá, ale ta bohužel nedosáhla takové slávy jako již zmíněné hity. Docela hezký příběh mám s písní S láskou má svět naději. Na festivalech hrávala lidská závist velkou roli a Karel Svoboda měl smůlu na Bratislavskou lyru, tu prostě neměl. Tak jsme se v roce 1986 dohodli, že tam tuto písničku pošleme. On říkal, že to nemá význam a že do Bratislavy nepojede, že se akorát zbytečně rozčílí. Tak jsme ho se Šiškou přemluvily a jeli jsme tam. Po odpolední generálce jsme za Karlem zajeli na hotel – ležel v posteli, na hlavě měl mokrý ručník a okolo něj lítala Šiška a chlácholila ho. Řekla mu, ať se obleče a jde na galavečer. On na to: Ne, ne, ne! Já se zase rozčílím, oni mi nic nedají, oni mě nemají rádi! No, a když to zkrátím, tak to dopadlo tak, že dostal zlatou Bratislavskou lyru a radoval se jako malý kluk“³⁷.

- Režisér Filip Renč

Narodil se 17. srpna v roce 1965.

Byl blízkým přítelem Karla Svobody. Na jeho pohřbu v krematoriu v pražských Strašnicích dokonce seděl v první řadě s jeho rodinou.

Režíroval muzikály Golem (2006) a Dracula (2015)³⁸.

„S Karlem jsme se znali léta. Spolupracoval jsem na muzikálu Dracula. Ale byl jsem tehdy třetí čtvrtý v řadě, natáčel jsem o jeho muzikálu klipy. Nikdy mě nenapadlo, že s ním budu spolupracovat jako režisér. Jsem rád, že se mi to povedlo. Dokonce, tehdy ještě jako kluka

---

³⁵ Seznam písní s hudbou Karla Svobody – Wikipedie. Wikipedie – Wikipedie [online]. Wikimedia Foundation, 2018, 1.4.2017. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_písní_s_hudbou_Karla_Svobody

³⁶ MATZNER, A., POLEDŇÁK, I., WASSERBERGER, I. a kol. *Encyklopedie jazzu a moderní populární hudby I. Část věčná*. Praha: Supraphon, 1983. s. 243.

³⁷ SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 111, 113. ISBN 978-80-7243-379-7

³⁸ Filip Renč – Wikipedie. Wikipedie – Wikipedie [online]. Wikimedia Foundation, 2018, 10.9.2017. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Filip_Renč

z FAMU, mě k němu někdo vzal na návštěvu. Byl jsem u něj na zahradě, když ještě žila jeho první žena. Postupem času se z nás stali přátelé, ale on žil hodně v ústraní. Taky jsme byli generačně jinde. Poslední slova, co jsem od něj slyšel, byla po premiéře Golema: Seš frajer! Odpověděl jsem mu: Ty taky, žes to stihnul! Muselo ho to hodně vyčerpat... Přiznávám, že jsme se hádali jako koně. Třeba nad tím, jak má co znít. Přinesl jsem desky, abych mu předvedl, jakou atmosféru bych v daném výstupu chtěl. A Karel to udělal po svém. Nevyslechl to. Oba jsme se zaběžčili. On tvrdil, že název muzikál je odvozený od slova muzika. Já jsem oponoval, že muzikál pochází od slova režie. Ale hádali jsme se pracovně a konstruktivně... V životě by mě nenapadlo, že se ocitnu v roli obhájce Karla Svobody proti jeho ženě nebo do čeho mě to pasovali noviny a pan Sidovský. Ale já nenechám plivat na svého přítele. Byl citově labilní jako my všichni od kumštu, ale nebyl to nesvéprávný blázen. Když jsme třeba byli někde na kafi nebo na pivku, tak samozřejmě padlo slovo i o osobních věcech. On si o nich rád povídal“³⁹.

- Zpěvačka Marcela Březinová

Narodila se 18. listopadu roku 1960.

Marcela Březinová je česká zpěvačka, textařka a pedagožka, která svou kariéru zahájila jako kmenová vokalistka avantgardní elektronické skupiny OK Band (1981–1987). Po odchodu ze skupiny se vydala na sólovou dráhu a začala spolupracovat i s jinými umělci – zejména s Leškem Semelkou a jeho S.L.S. (Společnost Leška Semelky) a také Slávkem Jandou (Yandim Band). Karel Svoboda pro ni napsal písničky Hádej, Pár slov a dost a Tajnej kód, písně otextoval Vladimír Kočandrle⁴⁰.

„Musím říct, že Karel Svoboda pro mě nastavil laťku profesionality. Bylo to neskutečné štěstí a obrovská čest, že jsem mohla s takto profesionálním a bezvadným, kamarádkým člověkem dělat. Spolupracovali jsme spolu na dvou deskách, které jsem natočila s kapelou OK Band. Vznikly z toho písničky, které dodneška zní. Byla to nadčasová záležitost Hádej a pecka Pár slov a dost. Musím přiznat, že kromě výborných písní OK Bandu tohle byly hity v pravém slova smyslu. Karel měl na to neomylný čuch, uměl vystihnout interpreta. Přišla jsem do studia jako elévka – OK Band vznikl v roce 1981 a v roce 1984 jsme začali točit v Jevanech. Tehdy zde panoval bujarý komunismus – všechna studia fungovala od tolika do tolika, a napadlo – li tě ve dvanáct hodin a pět minut, že chceš nazpívat dvojhlas k refrénu, tak to šlo až po obědě. I když musím říct, že my jsme měli štěstí na dobré spolupracovníky. U Karla to však bylo možné

³⁹ SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. s. 119. ISBN 978-80-7243-379-7

⁴⁰ Marcela Březinová – Wikipedie. Wikipedie – Wikipedie [online]. Wikimedia Foundation, 2018, 2.5.2018. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Marcela_Březinová

kdykoliv – jak se chtělo a jak byla nálada. Úžasnou náladu a skvělou společnici nám tehdy dělala jeho první manželka Hanka, byla s ní legrace. Když nám to zrovna nešlo, anebo nás nic nenapadalo, udělala se hora špaget, koupilo se víno a popíjelo se a povídalo se. A když se dostavil nápad, anebo jsme byli odpočatí, tak se šlo točit bez časového omezení. Bylo to fantastické, bylo to v zájmu umění, což zní jako ze sci-fi románu, jelikož dneska je všechno v zájmu obchodu a peněz. Tehdy to sice také bylo v zájmu obchodu, ale bylo všechno na profesionální úrovni a mělo to přátelský charakter. Ráda vzpomínám na práci s Karlem, kdy jsme třeba ve tři ráno svahilsky – ještě, než k tomu Vladimír Kočandrle napsal text – zpívali Hádej a Karel u toho hrál na piano. To pro mě byly naprosto nezapomenutelné chvíle. Je to nesmírná škoda, že už tady není. Lidí, kteří umějí skloubit profesionalitu s přátelstvem, je málo. Byl to velice úžasný člověk a já musím poděkovat Pánu Bohu za to, že jsem měla tu možnost s ním spolupracovat. Karel plnil termíny i slovo, a to dnes umí málokdo. Na tu dobu vzpomínám s nadšením – vždycky, když jsme se s Karlem potkali, měli jsme k sobě blízko. Byla jsem moc ráda, že jsem mohla písničku Hádej zpívat v Lucerně na koncertě věnovaném jeho pětadesátinám⁴¹.

- Spisovatel a publicista Stanislav Vaník

O Karlovi se vyjadřuje obdivně, ale kdyby nepotkal Karla Gotta a Jiřího Štáidla, nevytvořil by takové písně, které se staly hity. V sedmdesátých letech dostal nabídku, aby spojení těchto třech mužů zmapoval. Ihned se pustil do práce a snažil se zjistit co nejvíce informací. Především hovořil s paní Svobodou, se kterou si i nejvíce rozuměl.

„Karla Svobody si považují od roku 1965, to, když jako meteor vylétl a zazářil na české beatové scéně svými instrumentálkami, Start Gemini a Návrat Gemini. A když, povzbuzen všeobecným uznáním, přešel k písničkám, začala jeho nevídaná, v našich krajích velká kariéra. Osud mu totiž hned zkraje zamíchal dobrými kartami – dopřál mu šťastné spojení s Panem zpěvákem Karlem Gottem a Panem textařem Jiřím Štáidlem. Co víc si mohl přát – zrodila se tak továrna na hity. Z Karla I. se stal okamžitě hitmaker, z Karla II. prakticky Bůh zpěvu a Jirka sypal jeden hezcí text za druhým. Dodnes se jejich písničky hrají a patří vesměs k rodinnému stříbru naší pop – music. Nadšení fanoušci, mezi nimi i já, brávali v ten čas obchody s deskami útokem (je to vůbec pravda?). Ale nezůstalo jen u skládání pro Karla Gotta, i ostatní interpreti se postupně těšili z jeho melodií, a s nimi samozřejmě posluchači, z jeho krásných a zapamatovatelných písní. Bohužel, doba velkých krásných melodií je, zdá se, nenávratně pryč.

---

⁴¹ SACHER, Richard. Karel Svoboda. Praha: BRÁNA, 2008. s. 107, 109. ISBN 978-80-7243-379-7

Zavřu oči a slyším ty Karlovy nádhery: Lásku bláznivou, Good bye, Čápi už nemaj stání, Žit, Mistrál, Lady Carneval, Já se tiše odporoučím, Hej, hej, baby, Konec ptačích árií, Pišťala a hůl a další a další. Ach jo, paráda to byla. Když jsem pak v polovině sedmdesátých let dostal nabídku na zmapování soukromí a zázemí tohoto úspěšného triumvátu (Jirka Štáidl už, bohužel, nežil), neváhal jsem ani vteřinu. Vědět hodně, vědět nejvíce – znamená podmanit si maminky. Učinil jsem a pak si pár měsíců povídal s paní Svobodovou, Gottovou a paní Maškovou (zde jsem paní Štáidlovou nahradil dobře informovanou maminkou známé krasobruslařky Hanky Maškové, která chodívala s Jirkou Štáidlem). A proč to? Z lenosti. Paní Mašková byla víc po ruce, bydlela totiž za rohem. Byly to báječné černé hodinky, protože všechny tři maminky byly studnicí zážitků, názorů, i kritik (!), vzpomínek a vypravěčkami úsměvných událostí z mládí. Všechno možné mně na své děti a Jirku Štáidla napráskaly. Bylo mi ctí být hostem jejich domácností a být na čas jejich vrbou, ale ze všech tří úžasných žen jsem si nejvíce rozuměl s paní Svobodovou, paní Helenou. Sice tehdy smutnou z úmrtí manžela, ale zároveň přešťastnou, že se jejímu Karlovi tak daří, že je uznávaný a slavný, že dostává pracovní nabídky z Německa, že se dobře oženil s báječnou dívkou (Šiškou) a že už má od něho i první vnouče – Janičku (která je nyní v dospělosti tak, ale tak podobná své babičce!). Její láska ke Karlovi byla až dojemná, byl z dětí očividně její nejmilejší. Pamatuji si, že přese všechnu radost z Karla ji nahlodával podvědomý strach o něho. Často si totiž mezi vyprávěním stýskávala: Moc se o něho bojím, je už od mládí takový zasmušilý introvert, aby se mu nic nepříhodovalo. A těch bouraček, co dneska je, a on jezdí ty dlouhý štreky do Německa...! Že by předtucha? Nakonec si ale svého Karla užila dosytnosti dalších 20 let – téměř až do svých devadesátin! Karel, který na mamince celý život bytostně visel, si ji vzal, spolu s bývalou tchyní, k sobě do vily do Jevan, kde se o ně vzorně staral a choval jako v bavlnce. Kniha o maminkách tenkrát nevyšla, ale co není, může být. Svět by možná byl dost překvapený zajímavostmi, která ještě nikdo nikde nečetl (ani ve vševědných bulvárech!). A závěrem: Karel Svoboda byl jenom jeden. Trůn po králi české pop – music zůstane ještě dlouho prázdný – není zde umělec jeho formátu. Karle, chybíš!“⁴²

---

⁴² SACHER, Richard. Karel Svoboda. Praha: BRÁNA, 2008. s. 105, 106, 107. ISBN 978-80-7243-379-7

2 MUZIKÁLOVÁ TVORBA

Muzikál vychází z operety, singspielu a opery comique. Zde se dohromady snoubí činohra, balet, opera. V Americe byl muzikál chápán jako celé hudební divadlo a za jeho předchůdce považovali operetu a revue. „20. léta jsou ve znamení spektakulární revue a později i tzv. smart revue, jejímž evropským protějškem jsou revue Osvobozeného divadla.“⁴³ Hlavními protagonisty tohoto divadla byla dvojice Jiřího Voskovce a Jana Wericha. Jejich hry zhudebňoval Jaroslav Ježek. První revue, která v Československu vznikla, byla Vest pocket revue.

Za první muzikál je považována Loď komediantů (Show boat) Jeroma Kerna a Oscara Hammersteina z roku 1927. Druhou vlnu v této muzikálové hudbě přináší Oklahoma Oscara Hammersteina a Richarda Rodgerse.

Dalším krokem pro vývoj byly zpěvohry. Projevuje se to v opeře Porgy a Bess od George Gershwin, dále v operách Street Scene a Lost in the Stars od Kurta Weilla. Později vznikají muzikály s jazzovým podtextem, nejznámější je West Side Story od Leonarda Bernsteina z roku 1957.

V 60. letech proniká skládání a provozování muzikálů do divadelní kultury více a více. „Vedle tradičního muzikálu vzniká komorní a experimentální produkce off – Broadwaye: nejreprízovanější muzikál vůbec“⁴⁴. Byl to The Fantasticks z roku 1960, v Československu měl název Snílci. Hudbu složil Harvey Schmidt. V této době se i v televizi začaly vysílat zfilmované verze muzikálů.

Nejen v Americe slavil muzikál takový úspěch. V Anglii byli významnými autory Wolf Mankowitz a Monty Norman, v Itálii Garinei a Giovanni. Ti složili v roce 1956 Un paio d'ali, u nás znám jako Když je v Římě neděle. Ve Francii se lidé přikláněly spíše k operetě.

Prvním skutečným muzikálem, který byl v tehdejší Československu uveden, byl Divotvorný hrnec. Původně se jednalo o americký muzikál, který do českého prostředí převedla známá dvojice Jiřího Voskovce a Jana Wericha v roce 1948. Muzikály se rozvíjely především ve filmu a v divadlech malých forem. Mezi nejznámější můžeme řadit film z roku 1964 Starci na chmelu od Ladislava Rychmana, Noc na Karlštejně z roku 1974 režírované Zdeňkem

---

⁴³ MATZNER, A., POLEDŇÁK, I., WASSERBERGER, I. a kolektiv. *Encyklopedie jazzu a moderní populární hudby I. Část věčná*. Praha: Supraphon, 1983. s. 286.

⁴⁴ MATZNER, A., POLEDŇÁK, I., WASSERBERGER, I. a kolektiv. *Encyklopedie jazzu a moderní populární hudby I. Část věčná*. Praha: Supraphon, 1983. s. 287.

Podskalským. V divadlech je nejznámější dvojicí Jiří Suchý a Jaří Šlitr a jejich divadlo Semafor. Uvedli v něm zhudebněné hry: Člověk z pudy v roce 1959, Jonáš a tingl – tangl v roce 1962 a Dobře placená procházka z roku 1965. Ferdinand Havlík s Jiřím Suchým v roce 1972 uvedli hru Kytice. Dalším významným divadlem bylo Rokoko, kde byly uvedeny muzikály Filozofská historie a Pan Pickwick skladatele Zdeňka Petra. Karel Svoboda uvedl Byl jednou jeden v divadle Večerní Brno v roce 1972. V operetních divadlech muzikál také našel své uplatnění. Například: Malá noční hudba od Miloše Macourka v Brně, Manon Lescaut na text Vítězslava Nezvala v divadle Karlín v roce 1975 a další. Muzikály se uváděly i v divadlech činoherních. V Praze to bylo divadlo ABC, v Brně třeba Divadlo bratří Mrštíků, v Pardubicích Východočeské divadlo, v Hradci Králové divadlo Vítězného února.

Karel Svoboda začal skládat muzikály poměrně pozdě. Prohlásil, že k tomu musí autor dozrát, aby mohl takovou velkou věc napsat a úspěšně ji dokončit.

Nejdříve vznikly úspěšné muzikály Dracula, Monte Cristo, Noc na Karlštejně a Golem. Poslední dva muzikály, Marii Antoinetta a Rasputina, které měl rozepsané, nestihl kvůli své předčasné smrti dokončit.

2.1 DRACULA

Námětem tohoto muzikálu byl román irského spisovatele Brama Stockera. Vydal ho v roce 1897. Nechal se inspirovat valašským knížetem z 15. století Vladem Draculou. Představení se odehrává ve třech obdobích. První část děje je zasazena do 15. století, kdy Dracula plení všechny okolní obce. Všichni prchají, mnoho lidí se zastaví v klášteře, protože věří, že na ně hrabě nezaútočí. Stane se. Kněz hraběte proklel, že se stane nesmrtelným a bude mít stále chuť na krev. Jeho žena Adriana umírá a Dracula je z toho naprosto zdrcený a chce zemřít. Ale v této chvíli poprvé pozná kletbu, kterou na něj kněz uvalil, a zjistí, že je nesmrtelný. Snaží se svou samotu a smutek zahnat jakkoli. Jeden večer si přivede domů prostou dívku a do rána z ní vysaje veškerou krev.

Druhá část se odehrává v 19. století v Transylvánii. Zde se objevují nymfy, které slibují, že budou vždy se svým pánem. Na hrad přijíždí Lorraine, šlechtična z Anglie, a chce si Drákulu vzít a ten si myslí, že se tím jeho kletba zruší. Svou Lorraine představí na plesu. Na ples se dostaví i Lorrainein bratr Steven, který ji chce od Draculy dostat pryč. Sluha bratra Lorraine na přání svého pána uloží do hrobky. Steven si uvědomuje, že on i jeho sestra jsou v zajetí Draculy a jediná možnost, jak se z jeho spárů dostat, je ho zabít. Když se všichni tři střetávají, Steven

zjišťuje, že je Dracula nesmrtelný a zabije sám sebe. Lorraine je z toho velmi vyděšená a prosí Dracula, ať ji promění v nymfu. Tak se i stane.

Ve třetí části se děj přesouvá do budoucnosti v Anglii do Londýna. Dracula je oživen s pomocí Profesora. Má kasino, které se připravují vykrást členové (Nick a Sandra) londýnské party zločinců Stockers. Z Lorraine se stane alkoholička, která se trápí tím, že mezi ní a jejím mužem není žádný cit a prosí Profesora, ať ji zavede do laboratoře, kde byl Dracula oživen. Mezitím se tam však dostává Nick a je zděšen. Uvidí viset obraz Draculovy první ženy Adriany, která je velice podobná Sandře. V tu chvíli tam přichází Lorraine s Profesorem a Nick prchá. Lorraine si také všimne obrazu, zjišťuje, že celý život žije s mužem, který ji nejspíše vůbec nemiloval, a opět se vrací k nezřízenému pití alkoholu. Do kasina vnikne Nick a Sandra a Dracula si jí ihned všimne a chce ji získat pro sebe. Myslí si, že je to Adriana. Sandra se jeho sladkými slovy nechá zlákat a odtrhla se od Nicka. Dracula jí nabízí věčný život. Sandra mu chce říci pravdu, ale v tom Nick chytne Sandru a utíkají pryč. Dracula se za nimi ihned vydává. Do kasina mezitím vtrhne celý gang Stockerů a chtějí ho zabít, ale poznávají, že je nesmrtelný. Zabijí omylem Profesora. Příběh končí tím, že je Dracula zdrcen, začínají se mu zjevovat všechny jeho oběti, které zabil, a uzná svou vinu. S Lorraine se usmíří a oba dva zemřou, když na ně dolehnou sluneční paprsky.

V roce 1996 zhlédlo muzikál půl miliónu lidí. V březnu téhož roku jedna paní, která navštívila muzikál 78x, založila Fanclub tohoto představení. „*Odborná veřejnost tvůrce ocenila prestižní cenou Česká Gramy – za skladbu roku (Jsi můj pán) a za nejlepší muzikálové album roku*“⁴⁵.

Premiéra: 13. října 1995 v Kongresovém centru v Praze.

Režie: Jozef Bednárík

Libreto a scénář: Zdeněk Borovec a Richard Hes

Choreografie: Richard Hes

Původní obsazení:

- Dracula – Daniel Hůlka

- Lorraine – Lucie Bílá

---

⁴⁵ Kolektiv autorů. *DRACULA, muzikálový bestseller*. Praha: Goldstein & Goldstein, 1997. s. 25. ISBN 80-86094-07-3

- Adriana – Leona Machálková
- Sandra – Leona Machálková
- šašek – Jiří Korn
- sluha – Jiří Korn
- profesor – Jiří Korn
- kněz – Tomáš Trapl
- Steven – Pavel Vítek
- Nick – Richard Genzer
- Mnich – Ivo Hrbáč
- 1. nymfa (ohnivá) – Hana Křížková
- 2. nymfa (hodinová) – Linda Finková
- 3. nymfa (větrná) – Magda Malá
- 4. nymfa (krbová) – Renata Drösslerová
- krvinky – Ladislav Beran, Jurij Kolva, Adéla Šed'ová⁴⁶

Tento muzikál byl opravdovým skvostem a dosud nejspíše nejúspěšnějším muzikálem v České republice. Premiéra v Kongresovém centru byla naprosto vyprodaná (i z důvodu obsazenosti rolí, které dostali přední čeští umělci), dokonce se musela přidávat sedadla. Poslední představení se konalo 5. června 1998. K obnovení muzikálu došlo v roce 2003, v divadle Hybernia se muzikál opět hrál v letech 2009 – 2011 a od roku 2015 se hraje až do současnosti v Hudebním divadle Karlín.

Přestože se o Draculovi hovoří jako o nejúspěšnějším muzikálu všech dob, zprvu se hudební kritici vyjádřili velmi nelichotivě a Karel Svoboda to nesl velmi těžce. „*Možná babičky nad hrobem pookřejí vzpomínkou nad jeho 'muzikálovým', ve skutečnosti žalostným ohlasem cajdáků všech režimů a dob. Takové babičky ale na muzikály nechodí, zůstaňme tedy u toho, že hudební relikvie celoživotního kýčaře se hodí nanejvýš k soudružskému posezení ve Sjezdovém*

---

⁴⁶ Dracula (1996) [TV divadelní představení] - Obsazení - herci a tvůrci - FDb.cz. *Filmy, seriály, herci, recenze filmů - Filmová databáze online FDb.cz* [online]. Filmová databáze, 2018. Dostupné z: <https://www.fdb.cz/film/dracula/obsazeni/51411>

paláci, ne však do muzikálu, který se už půl roku tváří, že mu Broadway padne k nohám i s nedalekou 'Svobodovou sochou'... Vonička Svobodovy tvorby vžene nejspíš slzy do očí jen samotnému autorovi, který navíc zapomněl, že v Draculovi nezpívá Karel Gott, takže většina pěveckých vystoupení se láme do falzetu, v horším případě do fistulek... Je mi představitelů Draculy a spol. velice líto. Pražská muzikálová škola totiž odvedla svůj další polotovar...“⁴⁷, ovšem muzikál začal sbírat úspěchy a Karel Svoboda takové kritiky ignoroval.

Muzikál vznikl na popud producenta Egona Kulhánka a choreografa Richarda Hese, kteří spolu chtěli produkovat muzikál. Za sebou už měli úspěšnou spolupráci na muzikálu West Side Story.

Richard Hes o počátečním nápadu na vznik muzikálu řekl: „Přišla doba, kdy jsme právě s Egonem Kulhánkem probírali nápad s muzikálem. Já jsem jako téma vynesl Dracula, inspirován především filmem, který v té době běžel. A Egon nezávisle na tom četl knížku, která se mu líbila. To bylo prostě souznění. Byl to 94. rok. V té době už vyprchalo prvotní nadšení ze spotřebního zboží, lidi si už koupili ta auta, pořídili ty ledničky, videokazety a různé západní zboží... Najednou pochopili, že to není jenom ten Západ... a začali se zajímat i trošičku o duchovno. Byla to vlna léčitelů, mystiky a romantiky... V dramatické tvorbě to skvěle vyjadřuje pojem Frankenstein. Byla to vhodná doba pro dramatický muzikál“⁴⁸.

Egon Kulhánek o vzniku prohlásil: „Děkujeme palírnám značek Johny Walker a Ballantines, že nám jejich nápoje uvolnily mysl. Mystikou nasáklý skotský slad a rašelina byly silou, která probudila Dracula“⁴⁹.

Zajímavé podněty k muzikálu obsahují rozhovory, které byly později vydány knižně.

- Hudební skladatel a tvůrce hudby k muzikálu Karel Svoboda

„Hodily se vám zkušenosti ze skládání filmové hudby při práci na Draculovi?“

Filmová hudba klade na skladatele profesionála především velké nároky na zvládnutí různých žánrových období. Ve své filmové praxi jsem se setkal se spoustou nejrozličnějších přání režisérů hudby pod filmové obrazy z různých dob. Což mi samozřejmě při skládání hudby

---

⁴⁷ NOVOTNÁ, Kateřina. Vývoj muzikálu od roku 1990 na vybraných pražských divadelních scénách [online]. Plzeň, 2014 [cit. 2018-06-10]. Dostupné z: <https://dspace5.zcu.cz/bitstream/11025/14986/1/baakalarka%20novotnak.pdf>. Bakalářská práce. ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI, FAKULTA PEDAGOGICKÁ.

⁴⁸ BAUER, Jan. Muzikálový triumf. Slavná éra muzikálů na českých scénách. Praha: BRÁNA, 1999. s. 52. ISBN 80-7243-047-5

⁴⁹ BAUER, Jan. Muzikálový triumf. Slavná éra muzikálů na českých scénách. Praha: BRÁNA, 1999. s. 52, 53. ISBN 80-7243-047-5

*k Draculovi velice pomohlo – jeho děj je přece situován do tří historických období: začíná v roce 1499, další část se odehrává kolem roku 1820 a končí v současnosti*⁵⁰.

- Režisér Jozef Bednárík

„Co bylo rozhodující pro to, že jste se ujal režie tohoto muzikálu?

*Představte si, že jednoho dne u režiséra mého typu zastaví úžasná limuzína a pozvou vás na fantastickou muzikálovo – divadelní jízdu s takovými spolujezdcí, jako je pan skladatel Svoboda, pan textař Borovec, choreograf Richard Hes. Vidíte, že za volantem sedí jeden z nejuznávanějších producentů českého showbyznysu Egon Kulhánek, z limuzíny se na vás usmívají Lucka Bílá, Jiří Korn, skupina UNO, Leona Machálková, pan výtvarník Theodor Pištěk a architekt Dano Dvořák. Dalo se odolat? Nedalo. Nasedl jsem a podepsal režisérskou smlouvu, že s takovýmto hvězdným komandem se nedá až tak velmi prohrát*⁵¹.

- Scénárista Zdeněk Borovec

„Kdo přišel s nápadem Draculy?

*Jednoho krásného dne sezval Richard Hes do jisté pražské kavárny Karla Svobodu, producenta Egona Kulhánka a mě a sdělil nám svůj záměr pustit se do muzikálu. Upřímně řečeno, moc nadšen jsem nebyl*⁵².

„Kdy jste se rozhodl, že do toho půjdete?

*První impulz vzešel od Karla Svobody, který prohlásil, že to bude dělat jen se mnou. A pak, když nám Richard oznámil, že by na tom měl spolupracovat i Theodor Pištěk a další (padla také jména jako Michael Kocáb), řekl jsem si, že v tak dobré společnosti bych byl docela rád*⁵³.

- Představitel hlavní role Draculy, zpěvák Daniel Hůlka

„Jak vidíš postavu Draculy? Tedy jako postavu v muzikálu.

---

⁵⁰ Kolektiv autorů. DRACULA, muzikálový bestseller. Praha: Goldstein & Goldstein, 1997. s. 29. ISBN 80-86094-07-3

⁵¹ Kolektiv autorů. DRACULA, muzikálový bestseller. Praha: Goldstein & Goldstein, 1997. s. 51. ISBN 80-86094-07-3

⁵² Kolektiv autorů. DRACULA, muzikálový bestseller. Praha: Goldstein & Goldstein, 1997. s. 36. ISBN 80-86094-07-3

⁵³ Kolektiv autorů. DRACULA, muzikálový bestseller. Praha: Goldstein & Goldstein, 1997. s. 36. ISBN 80-86094-07-3

Zajímavé na tomhle představení je to, že u nás není Dracula záporná postava. Je to o člověku, kterej byl hodně špatnej, pak se mu stalo neštěstí, umřela mu manželka a dítě, a on kvůli tomu, jak byl zlý, byl proklet a stal se nesmrtelným. Chtěl se zabít, zjistil, že to nejde, a s tímhle pocitem musel žít čtyři sta let. Za tu dobu toho poznal tolik, že se z něj svým způsobem stal mučedník. Nemohl umřít, takže měl dost času na to, aby poznal, jaké hodnoty v životě mají smysl a jaké ne. Takže se mu to v hlavě srovnalo“⁵⁴.

Text nejslavnější písně Lorraine (Jsi můj pán), když vyznávala svou láskou k Draculovi.

*„Jak vzácný dar
mi byl dán
Dar přízně tvé.
Jsi můj pán.
Co dám ti já?
Jen úzkost mám.
Mě soudit smíš,
jsi můj pán.*

*Jen blízkost svou
mi dál přej.
Prý nebyl ráj!
Já znám jej!
V tvém náručí
se skví ten lán,
ty vládneš jím,
jsi můj pán.*

*Stůňu z tvých věčných odchodů...
Kam zas šels? Kam a z jakých důvodů?
Odpusť mým hrozným představám,
při kterých i dýchat přestávám.*

Pokaždé, když se mi vracíš,

---

⁵⁴ Kolektiv autorů. DRACULA, muzikálový bestseller. Praha: Goldstein & Goldstein, 1997. s. 74. ISBN 80-86094-07-3

*procitám,
jsem v bezpečí,
pochybnost i stesky jsou ty tam,
oči tvé mě přesvědčí.*

*Mým dnům, jak jdou,
jsi dal řád.
Čím jsem ti já,
chci dál znát.
Mnou nespoután,
mnou milován...
Bud' vůle tvá! Jsi můj pán!*⁵⁵

RECENZE:

„A jaký má Dracula úspěch u diváků? Každou generální zkoušku doprovázely mohutné ovace ve stoje a ve foyer se daly zaslechnout veskrze pozitivní názory. Producenti se mohou radovat, protože do konce sezony je téměř vyprodáno. Dracula se tedy vrací se vši slávou. Dracula i po 14 letech má stále plno energie. Nové tváře většinou pozitivně překvapí, starší kolegové předvádí stále dobré výkony. Vytknout by se dala scénografie, se kterou si mohli autoři určitě více pohrát. Úpravy znatelné jsou, nejvíce v druhé půlce, která bude jistě hojně rozebírána a plná rozporů. Na své si také přijdou příznivci verze staré, autoři udělali kompromis mezi novinkami a zachováním starých prvků. Celkově však jde o kvalitní představení, které v rámci pražské scény rozhodně stojí za návštěvu, i několikanásobnou“⁵⁶.

Na Draculovi je patrné, že to byl první Svobodův novodobý muzikál, do něhož vložil spoustu vlastní energie a nápadů, což se odrazilo na úspěšnosti a návštěvnosti mezi diváky. O oblibě muzikálu svědčí i to, že se od prvního uvedení v roce 1995 vrátil po 14 letech opět na scénu. Po obnovení v roce 2009 byl přijat velmi kladně, jako tomu bylo při premiéře diváky i kritikou.

Draculu jsem zhlédla v divadle Hybernia při jeho obnovení 5. února 2009. Zanechalo to ve mně nádherný pocit. Hlavní roli opět ztvárnil vynikající zpěvák Daniel Hůlka, dále se

---

⁵⁵ Kolektiv autorů. *DRACULA, muzikálový bestseller*. Praha: Goldstein & Goldstein, 1997. s. 184. ISBN 80-86094-07-3

⁵⁶ KOŠATKA, Pavel. „Dracula“ se po 14 letech od premiéry opět zakouzl. *Musical.cz* [online]. Musical.cz, 2018, 8.2.2009 [cit. 2018-06-12]. Dostupné z: <http://www.musical.cz/recenze-reportaze/dracula-se-po-14-letech-od-premiery-opet-zakouzl/>

v muzikálu představili: Monika Absolonová, Aleš Háma, Tomáš Trapl. Nejvíce mě ohromily písničky Jsi můj pán a Víím, že jsi se mnou, textem i melodickým ztvárněním. Celé další dny jsem ze zážitku byla nadšená a „broukala“ si melodie písní. Postupně jsem se časem naučila jejich texty a občas si je zahraji na klavír.

2.2 MONTE CRISTO

Námětem tohoto muzikálu byl stejnojmenný román francouzského spisovatele Alexandra Dumase z roku 1844. Psal o poměrech ve Francii od roku 1815, kdy padla vláda císaře Napoleona, do roku 1830.

Nebyl již tak úspěšný jako první muzikál, i když se na něm podíleli stejní tvůrci. Byl ze všech muzikálů nejnákladnější. Dracula stál asi 24 000 000 korun a Monte Cristo jej několikanásobně předčil.

Děj vypráví o námořníkovi Edmontu Dantesovi, který se měl stát kapitánem lodi Faraon, ale vše dopadlo jinak. Jeho účetní Danglars a Morcef, který se zamiloval do jeho snoubenky Mercedes, Edmonta obviní ze spojení s Napoleonem proti králi. Napoleon je pak uvězněn na ostrově Elba a Edmont se díky tomu dostane do problémů. Za tento čin skončí ve vězení, kde má být na doživotí. Tajnou chodbou z vězení uteče a následně se mu dostane vzdělání, pozná nového přítele, získá bohatství a osvobození. „*Svůj další život podřizuje plnění přísahy, že se pomstí za sebe i za předčasnou smrt otce a ztrátu tehdejší snoubenky. Už jako hrabě Monte Cristo využívá svého bohatství a řídí pomocí intrik cizí osudy tak, aby viníci došli spravedlivého trestu*“⁵⁷.

Premiéra: 13. prosince roku 2000 v Kongresovém centru v Praze

Režie: Jozef Bednárík

Libreto: Zdeněk Borovec

Scénář: Zdeněk Borovec a Richard Hes

Choreografie: Richard Hes

Původní obsazení:

- Hrabě Monte Cristo – Daniel Hůlka

---

⁵⁷ SACHER, Richard. Karel Svoboda. Praha: BRÁNA, 2008. s. 77. ISBN 978-80-7243-379-7

- Morcerf – Tomáš Bartůněk
- bankéř Danglars – Jiří Korn
- Mercedes – Vanda Konečná
- Abbé Faria – Karel Černocho
- Albert – Bohuš Matuš (Albert jako dítě – Lukáš Kellner)
- paní hospodská Danglarsová – Hana Křížková
- námořník Edmond Dantes – Radim Schwab
- Haydée – Iveta Bartošová
- otec Dantes – Karel Fiala
- Čas – Vladimír Hub
- dozorce – Ivo Hrbáč⁵⁸

Text písně Můj Monte Cristo (výborně ji zazpívala Iveta Bartošová):

„Jsem v koncích a možná i na začátku jsem

Nejtajnější láska má

Vždy jsem chtěla být jen tvá.

Sen, že jedenkrát

Budeš o mé stát

Byl však pouhým snem.

Jiný měl si cíl

Čím si vlastně žil

Mstou a s ní jen láskou míjen

Můj Monte Cristo jak dny plynou

---

⁵⁸ Dracula (1996) [TV divadelní představení] - Obsazení - herci a tvůrci - FDb.cz. *Filmy, seriály, herci, recenze filmů - Filmová databáze online FDb.cz* [online]. Filmová databáze, 2018. Dostupné z: https://www.fdb.cz/film/monte-cristo/obsazeni/51446#c_13

*Ty přestáváš se na mě smát
Snad mám si hledal radost jinou
Tak trochu nejspíš i tvou vinou
Dík za ty vázy plné růží
Za péči tvou i pevný řád
Jen maličkost mi hrabě dluží
Jen ta tři hloupá slůvka mám tě rád*

*Někdo však by chtěl mi vrátit smích
Ten kdo uslyšel zvuk kláves mých
Tóny jasné
On mi rozumí a chápe mne
Naše vzplanutí je vzájemné
Žít je krásné*

*Můj Monte Cristo snad až nyní
Promiň, že musím to tak říct
Já přestávám být otrokyní
A nechci svědčit v soudních síních
Tvá Haydéé dítětem už není
Vzdálená odplatám a mstám
Když opustí Tě Co se změní
Vždyť tys i se mnou vlastně býval sám⁵⁹.*

---

⁵⁹ Muzikál Monte Cristo - Můj Monte Cristo - text - KaraokeTexty.cz. *Karaoke texty, texty písní, youtube video-klipy, fotky* [online]. TISCALI MEDIA, 2018 [cit. 2018-06-19]. Dostupné z: <http://www.karaokecety.cz/texty-pisni/muzikal-monte-cristo/muj-monte-cristo-46052>

RECENZE:

„Muzikál Monte Cristo se může opřít o písně.

Nosné melodie vetkl Karel Svoboda do písní Svatba, Náš sen, Můj Monte Cristo, Proč nejsi tam, kde já či Útěk; Doteky tvých řas zpívané Danielem Hůlkou jsou nejlepším milostným songem muzikálu. Prostší aranžmá, která vypíchnou kytarové sólo nebo naopak mohutná orchestrální vzduť, dávají písním kyslík - třeba ve skladbě Náš sen. Avšak mezi těmito polohami, tedy střídou a hutnou, to není příliš zábavná hudba.

Mezihry bývají často mechanické, jistě i proto, že jsou vkládány do zpívaných dialogů posouvajících děj (skladba Faraon, kdysi Dantesův nebo scéna Udání). Naopak výborně vynívá Dik nastokrát, zvolna gradovaná proplétáním tří hlasů. Nedostatkem hudebního zpracování je anonymní sound, který překryjí pouze výraznější melodie nebo kvalitní zpěv. Stylové variace směrem k metalu, tangu nebo hospodským písním jsou spíše dekorativně formální.

Králem muzikálu je Hůlka. Jeho sytý vokál lehce proplouvá zvláště operními koloraturami, ve výškách zní takřka hromovládne, i když někdy je až příliš obtěžkán emocemi. Pokud ovšem sedíte v Kongresovém sále v třicáté řadě, Hůlkovo srdcerváčství trochu odfiltruje plyš. V náročnějších pasážích, kde je Hůlka doma, se taková Iveta Bartošová coby Haydée škrtí a Leona Machálková zpívající Mercedes je sice technicky perfektní, ale její zpěv postrádá obsah. Jiří Korn vyzpívá Danglarsovo padoušství jako rutinní, leč přesvědčivě odpudivý "záporák". Živočišným překvapením je Hana Křížková, jež přenesla tělesnou kyprost a ráznost i do zpěvu, z proudu hlasů vyčnívá i jistý vokál Karla Černocho v roli abbého Farii.

V textech je vše jasně pojmenováno, jenže často kostrbatě, takřka školsky, jako by učitel ukazoval pravítkem: "Mercedes, Dantesi, jste manželé, jste pár." To zpívá sbor v písní Svatba. Taková neohrabanost romantickou pohádku, od které očekáváme i slovní kouzlení, spíše nabourává. Rýmy typu podaří-předjaří působí dost humorně, což si tvůrci asi nepřáli. Vcelku jsou slova Zdeňka Borovce rutinou, která na sebe upozorňuje, zvláště když hudba občas zemdlí.

Avšak muzikál je celek, který pohltí plusy i minusy. Z tohoto pohledu má Monte Cristo písně, o které se může opřít a jež se také objevily na stejnojmenném třičtvrtěhodinovém albu, které vydala firma Monitor-EMI⁶⁰.

Monte Cristo je druhým muzikálem Karla Svobody. Projevují se zde jeho zkušenosti z Draculy, kde si vyhrává se samotnými písněmi a texty. Hlavní role se ujal Daniel Hůlka, který už v Draculovi dokázal svým výkonem muzikál vyzdvihnout a svůj um potvrdil i zde. Diváci byli plni očekávání, co nový muzikál přinese. Nadšení z prvního Svobodova muzikálu bylo tak výrazné, že se jeho úspěšnost nepodařilo překonat.

Tento muzikál jsem zhlédla na internetu. Možná i z tohoto důvodu ve mně nezanechal tak silný zážitek a dojem jako Dracula nebo Noc na Karlštejně, ale i přes výborné zpracování, líbivou hudbu a texty písní mě výrazně nezaujal.

2.3 NOC NA KARLŠTEJNĚ

Muzikál vznikl na námět stejnojmenného filmového muzikálu, který čerpal z divadelní hry Jaroslava Vrchlického a byl uveden v červenci roku 1974. Režiroval ho Zdeněk Podskalský. Do formy divadelního muzikálu ho přepsal Petr Novotný, který ho i režiroval⁶¹. Jaroslav Vrchlický tuto divadelní hru napsal v roce 1844 pro Národní divadlo v Praze⁶².

Děj se odehrává v roce 1363 za doby kralování Karla IV. Ten trávil jeden večer na svém hradě Karlštejn a jeho žena Eliška Pomořanská porušila nařízení svého císaře a na hrad pronikla v převlečení za panoše, i když byl vstup ženám na hrad zakázán. Pronikla tam i neteř purkrabího Alena, která se také v převlečení za panoše chtěla dostat za svým přítelem Peškem, který na hradě sloužil. Uzavřela sázku se svým otcem, že se dostane na hrad a stráví tam noc a pokud ji nikdo nechytí, bude se moci provdat za svého Peška. Když císařovnu uviděl arcibiskup Arnošt, poradil jí, ať se za panoše převleče. Trávila celou noc u komnat svého manžela, kdyby cokoli potřeboval. Císař svou ženu v převlečení pozná a Arnošt to císaři potvrdí. Druhý den císařovna předstírá, že právě přijela. Karel IV. svůj zákaz nakonec zruší.

---

⁶⁰ TICHÝ, Zdeněk a Vladimír VLASÁK. Jako podívaná Monte Cristo nezklame - iDNES.cz. *Kultura iDNES.cz - Kultura od A do Z* [online]. Praha: MAFRA, 2018, 15.12.2000 [cit. 2018-06-18]. Dostupné z: https://kultura.zpravy.idnes.cz/jako-podivana-monte-cristo-nezklame-dbw-/hudba.aspx?c=A001214_182329_hudba_kne

⁶¹ NOVOTNÁ, Kateřina. *Vývoj muzikálu od roku 1990 na vybraných pražských divadelních scénách*, s. 36 [online]. Plzeň, 2014. Dostupné z: <https://dspace5.zcu.cz/bitstream/11025/14986/1/baakalarka%20novotnak.pdf>. Bakalářská práce. ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI, FAKULTA PEDAGOGICKÁ.

⁶² Jaroslav Vrchlický. *Google* [online]. 2018. Dostupné z: <https://bit.ly/2K4wkxm>

Premiéra: 11. června 2004 v divadle Karlín v Praze.

Scénář a Režie: Petr Novotný

Libreto a texty: Jiří Štáidl

Scénář a režie filmu: Zdeněk Podskalský

Původní obsazení:

- Karel IV. – Pavel Rimský, Petr Štěpánek
  - Eliška Pomořanská – Monika Absolonová, Kateřina Brožová
  - Arnošt z Pardubic – Jiří Žák
  - Petr – Lumír Olšovský, Václav Vostarek, Václav Vydra
  - Štěpán – Andrej Hryc, Mojmír Maděrič
  - Trubadúr – Bohuš Matuš, Jan Urban
  - Ješek z Wartenberka – Roman Škoda, Libor Židek
  - Alena – Linda Fikar Stránská, Hana Holišová
  - Pešek Hlavně – Lumír Olšovský, Roman Vojtek
  - Ofka – Gala Macků, Vlasta Peterková
  - Velitel stráže – Josef Oplť
- Správce hradu Karlík – Pavel Čičel⁶³

Text nejslavnější písničky Lásko má, já stůňu.

„Já, ač mám spánek bezesný

mě včera sen se zdál.

I když dávno nejsem s ním,

mě navštívil sám král.

Řekl, lásko má já stůňu,

---

⁶³ HUDEBNÍ DIVADLO KARLÍN. Hudební divadlo Karlín - Repertoár - Noc na Karlštejně. *Hudební divadlo Karlín*[online]. Praha, 2018. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/8-noc-na-karlstejne/>

*svoji pýchu já jen hrál,
kvůli vám se vzdávám trůnu,
klenotů i katedrál.*

*Ač den mám jindy poklidný,
dnes nevím kudy kam.
Trápí mě sen ošidný
a trápí mě král sám.*

*Řekl, láska má já stůňu,
svoji pýchu já jen hrál,
kvůli vám se vzdávám trůnu,
klenotů i katedrál.* ⁶⁴

RECENZE:

Ze Zlínského deníku:

„Nechceme napodobovat skvělé filmové zpracování, chceme královský příběh se zlínským hereckým souborem uchopit po svém, ale zároveň ho ctít,“ uvedla režisérka Michaela Doleželová, která na inscenaci pracovala v tandemu s Romanem Venclem. Laskavý i řízný humor a oblíbené šlágry muzikálu ale divadlo návštěvníkům neupřelo. Zlínské divadlo chce muzikál předvést také v exteriérech, lidé jej tak zřejmě uvidí v prostorách některého hradu v okolí“⁶⁵.

Úspěch muzikálu zaručil především film uvedený v roce 1973, který je u českého publika oblíbený dodnes. Svobodův nápad ho přetvořit na muzikál se u diváků setkal s nadšením. Divadelní zpracování je téměř totožné s filmovým a obsahuje stejné písně.

Tento muzikál mě zaujal ze všech nejvíce i díky filmu, který jsem znala od základní školy. Především mě zaujal děj a nádherné melodie, které Karel Svoboda vytvořil. Píseň Láska má, já stůňu si prozpěvuji neustále. Tuto zhudebněnou hru představilo i Městské divadlo ve

---

⁶⁴ Helena Vondráčková - Láska má já stůňu - text - KaraokeTexty.cz. *Karaoke texty, texty písní, youtube videoklipy, fotky* [online]. TISCALI MEDIA, 2018 [cit. 2018-06-09]. Dostupné z: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/vondrackova-helena/lasko-ma-ja-stunu-6418>

⁶⁵ Zlínské divadlo uvedlo premiéru muzikálu Noc na Karlštejně | Blesk.cz. *Blesk.cz - Zprávy z celého světa aktuálně přímo k vám* [online]. CZECH NEWS CENTER, 2018, 29.4.2017 [cit. 2018-06-11]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-live-kulturni-servis/466033/zlinske-divadlo-uedlo-premieru-muzikalu-noc-na-karlstejne.html>

Zlíně, kde měla premiéru 29. dubna 2017. Měla jsem možnost toto představení navštívit 4. ledna 2018. Zanechalo ve mně krásný zážitek. Zlínští herci podali perfektní výkony, především pěvecké. Jejich zpěv byl ohromující, i když nejsou školení zpěváci. Hra byla ztvárněna přesně podle filmového zpracování. Scéna byla velmi autentická a téměř totožná s výpravou filmového muzikálu. Podle mého názoru má nejvíce líbivých melodií.

2.4 GOLEM

Námětem muzikálu bylo nejspíše několik legend. Pojednával o tvorovi, který má přijít vždy, když by Židé potřebovali pomoci. Odehrává se v době vlády Rudolfa II., tedy koncem 16. století. Vypráví o nespoutané lásce dvou zamilovaných osob (dívka, která byla židovského původu Rebeka a křesťan Vojta), která překoná všechny překážky. Golem má být podle pověsti tou postavou, která zachrání Židy. „*Láska, napětí, humor, tajemství, alchymie i tajuplné hlasy předků – to vše tedy obsahuje zcela nová varianta příběhu o Golemovi, jenž měl schopnost milovat, a nemohl tedy plnit poslání, kvůli kterému byl na svět povolán*“⁶⁶.

Muzikál vznikl něco málo přes půl roku. Ještě nebyl dopsán a už se vědělo, že se jím bude otevírat nové divadlo v Praze. Scénárista muzikálu Zdeněk Zelenka konstatoval: „*Obdivuji odvahu producentů vsadit na ještě nenapsané dílo, a dokonce jím otevřít nové divadlo*“⁶⁷.

S myšlenkou vzniku přišel Zdeněk Zelenka a Filip Renč.

Premiéra: 23. listopadu 2006 v divadle Hybernia v Praze při jeho slavnostním otevření

Režie: Filip Renč

Námět a scénář: Zdeněk Zelenka

Choreografie: Richard Hes

Původní obsazení:

- Vojtěch – Petr Kolář, Kamil Střihavka, Josef Vojtek

- Rebeka – Lucia Šoralová, Dasha, Zdenka Trvalcová

---

⁶⁶ Muzikál Golem - Muzikál.com. Muzikál.com - *Váš průvodce muzikály v Česku* [online]. 2011, 6.2.2011 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <http://www.muzikal.com/muzikaly/Golem.php>

⁶⁷ ROHÁL, Robert. *Karel Svoboda Lásko má, já stůňu*. Praha: Nakladatelství Ottovo, 2007. s. 59. ISBN 978-80-7360-604-6

- Rabín Löw – Petr Muk, Dušan Kollár, Martin Pošta
- Mordechaj – Jiří Korn, Vilém Čok, Tomáš Trapl
- Štěpán Skotnica – Marián Vojtko, Zbyněk Fric, Bohouš Josef
- Rozina – Petra Janů, Ilona Csáková, Hana Křížková
- Rudolf II. – Petr Štěpánek, Ivan Vyskočil, Vlastimil Zavřel
- Mariana – Linda Finková, Olga Lounová, Martina Michalcová
- Samuel – Tomáš Savka, Jaromír Holub, Bedřich Levý
- Jacob – Alan Bastien, Pavel Polák, Jan Stigmator
- Hubert – Martin Skala, Jan Fiala, Martin Hudec
- Rajče (němá dívka) – Kristina Kloubková, Jovanka Skrčeská, Gabriela Jemelíková
- Golem – Martin Kalous, Dmitrij Dudník, Miloslav Saidl
- praotec Abraham – František Němec⁶⁸

Text písničky Golemovo vyznání:

*„Láskou k ní
řeč má zní
v hlíně duch o ní sní tolikrát
neznám jíst a pít
jilem proudí cit
ví to Bůh, že mám ji rád
toužím žít
být jen Žid
s dívkou svou cestou jít, spolu spát
neznám jíst a pít
jilem proudí cit
já však monstrem jsem
a v útrokách mám zem*

---

⁶⁸ Golem - muzikál (2008) - Obsazení - herci a tvůrci - FDb.cz. *Filmy, seriály, herci, recenze filmů - Filmová databáze online FDb.cz* [online]. Filmová databáze, 2018. Dostupné z: <https://www.fdb.cz/film/golem-muzikal/obsazeni/48088>

*dál však sním svůj sen, jsi má
o tvůj spánek dbát
vše co může dát
nadpozemská věc
jsi žárem s písku žil
a důvod, proč jen žil
své síly zneužil písni*⁶⁹

RECENZE:

„Hudba Karla Svobody není typicky muzikálová, působí spíše filmovým dojmem a kombinuje veselejší rytmičtější písni s temněji laděnými songy. Bohužel není v muzikálu na první poslech zakomponován žádný hit, i přes celkem časté opakování motivů. Hudba se však skvěle hodí k příběhu a dokáže vyjádřit spoustu emocí, například velice silný moment vraždění židů. Dle mého názoru je Golem hudebním vrcholem Karla Svobody. Co však hudbu dokáže naprosto zazdít jsou texty Lou Fanánka Hagena, které neustále působí jako laciné rýmovačky a do takto silného díla se nehodí“⁷⁰.

„Sledovat jej na scéně je zážitek. Zpěvák nemusí dokazovat, že je u nás muzikálovou jedničkou, to již potvrdil v dřívějších kusech jako Bídníci či Drákula. Jiří Korn svou výjimečnost „jen“ dál potvrzuje. Kromě osobitého pěveckého podání umí pouličního trhovce dobře zahrát, což se o řadě ostatních prohlásit nedá.

Korna už potom v Golemovi nic nepřekoná. Ať už jde o ostatní herce, scénu či hudbu. A jen jedna věc se mu vyrovná: kostýmy Romana Šolce. Je vidět, že tady se nešetřilo materiálem ani nápady - oblečení ctí dobu i postavy a důmyslně lpí na detailech, které z něj dělají vizuální zážitek. Řekl bych, že tak propracované a zručně vyrobené kostýmy se v českém muzikálu ještě neobjevily. Podobně jako obrovská loutka Golema, která splnila roli největšího efektu a ohromí svojí velikostí“⁷¹.

---

⁶⁹ Muzikál Golem - Golemovo vyznání - text - KaraokeTexty.cz. *Karaoke texty, texty písní, youtube videoklipy, fotky*[online]. TISCALI MEDIA, 2018 [cit. 2018-06-19]. Dostupné z: <http://www.karaokeczechy.cz/texty-pisni/muzikal-golem/golemovo-vyznani-134207>

⁷⁰ Golem (divadelní záznam). *Česko-Slovenská filmová databáze | ČSFD.cz* [online]. Česko-Slovenská filmová databáze | ČSFD.cz, 2018, 2008 [cit. 2018-06-11]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/258482-golem/prehled/>

⁷¹ KÁBRT, Jan. Muzikál Golem pozvedá Korn, jinak jde o průměr - iDNES.cz. *Kultura iDNES.cz - Kultura od A do Z* [online]. Praha: MAFRA, 2018, 27.11.2006 [cit. 2018-06-11]. Dostupné z: https://kultura.zpravy.idnes.cz/muzikal-golem-pozveda-korn-jinak-jde-o-prumer-fag-/divadlo.aspx?c=A061127_632689_divadlo_kot

Nutno říci, že muzikál Golem zdaleka nedosáhl takových úspěchů jako muzikály předchozí. Karel Svoboda byl v časové tísní a musel muzikál dokončit během půl roku, protože měl mít premiéru v divadle Hybernia, které se mělo brzy otevřít. Termín sice stihl, ale podepsalo se to negativně na výsledné kvalitě.

Golema jsem zhlédla na internetu. Zaujal mě ze všech nejméně, co se týče děje, scény, kostýmů i pěveckých výkonů. Žádná píseň se mi nevepsala do paměti, jako tomu bylo u předešlých muzikálů.

2.5 SHRNUTÍ MUZIKÁLŮ

Měla jsem možnost zhlédnout dva z jeho muzikálů v divadle (Dracula a Noc na Karlštejně) a dva jsem si pustila na internetu a ze zvukových nahrávek, ale vždy to ve mně zanechalo úžasný zážitek. Jeho melodie posluchače naprosto pohltí. Užívá mnoho libozvučných tónů a souzvuků. V muzikálech se objevují písničky, které doslova „zlidověly“.

Je zajímavé, že všechny jeho čtyři muzikály vychází z historických příběhů. I když u Draculy to není tak jednoznačné, protože jeho třetí část se odehrává v budoucnosti. Co se týče srovnání příběhů, všechny jsou směřované do historie a byly buď sepsány spisovatelem, nebo se opravdu staly.

U každého z muzikálů jsem uvedla píseň (text), která pro něj byla stěžejní.

V roce 2010 vydal Petr Svoboda CD s dosud neuveřejněnými nahrávkami ze dvou nedokončených muzikálů Marie Antoinetta a Rasputin. CD obsahuje i písně z muzikálu Dracula (sám je nazpíval Karel Svoboda) a Golem.

Seznam písní:

- „*DRACULA*

Tenhle bílej měsíc

Předehra

Smilování

Vstaň, bratře můj

Černí rytíři

Prokletí

Plynutí času

Vím, že jsi se mnou

Džber a kord

Chorovod krutosti

Smrt

Milování

Šílený valčík

Jsi můj pán

- *GOLEM*

Prosba

- *MARIE ANTOINETTA*

Marie Antoinetta 1

Marie Antoinetta 2

Marie Antoinetta 3

Marie Antoinetta 4

Marie Antoinetta 5

- *RASPUTIN*

Před popravou

Sibiř

Krev

Mše⁷²

---

⁷² SLADKÝ, Vítězslav. Karel Svoboda: Já tu stojím dál. *Musical-opereta - internetový magazín o divadle* [online]. Plzeň: Josef Hrubý, 2017, 1.2.2010 [cit. 2018-06-09]. Dostupné z: <http://www.musical-opereta.cz/karel-svoboda-ja-tu-stojim-dal>

3 DIVADELNÍ TVORBA

Karel Svoboda byl především skladatel filmové hudby, ale i tak se podílel na divadelních inscenacích. Pro činohru složil hudbu například ke hře Medea (Vlámské královské divadlo v Bruselu), Náměstíčko (Národní divadlo v Praze) a Sedm křesel (Divadlo Oldřicha Stibora v Olomouci).

Jeho první muzikálové počátky byly v roce 1972, kdy složil jevištní muzikál s názvem Byl jednou jeden. Libretistou a textařem byl Ivo Fischer. V letech 1972–1975 tento divadelní muzikál uvádělo divadlo Večerní Brno.

Další divadelní tvorbu započal až muzikál Dracula v roce 1995.

4 FILMOVÁ TVORBA

Karel Svoboda začal skládat hudbu pro filmy v 60. letech. Především se věnoval filmové tvorbě a lidem se jeho hudba líbila a líbí stále.

4.1 FILMY

- 1965 – Každý mladý muž
- 1972 – Smrt si vybírá
- 1976 – Noc klavíristy
- 1977 – Což takhle dát si špenát
- 1977 – Zítra vstanu a opařím se čajem
- 1979 – Smrt stopařek
- 1980 – Nils Holgersson
- 1981 – Kopretiny pro zámeckou paní
- 1981 – Spievaj kovboj
- 1987/1988 – Big man/Jack Clementi
- 1988 – Tao Tao
- 1992 – Kačenka a zase ta strašidla
- 1993 – Flash
- 1996 – Und keiner weint mir nacht
- 2004 – Milenci a vrazi

4.1.2 Pohádky

- 1974 - Tři oříšky pro Popelku
- 1976 – Pinocchio
- 1977 – Jak se budí princezny
- 1982 – Sůl nad zlato

- 1999 – Z pekla štěstí

4.2 SERIÁLY

- 1975 – Včelka Mája

- 1983 – Návštěvníci

- 1984 – Létající Čestmír

- 1988 – Cirkus Humberto

- 1988 – Druhý dech

- 1989 – Dobrodružství kriminalistiky

- 2006 – Rodinná pouta⁷³

---

⁷³ Karel Svoboda – Wikipedie. *Wikipedie – Wikipedie* [online]. Wikimedia Foundation, 2018, 28.8.2017. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_Svoboda

5 PÍSNĚOVÁ TVORBA

Písňová tvorba Karla Svobody je velmi obsáhlá. Psal pro mnohé věhlasné zpěváky české populární hudby, nejvíce pro Karla Gotta, pro kterého napsal přes osmdesát písní. Dalšími byly Eva Pilarová, Martu Kubišovou, Marcelu Holanovou nebo Helenu Vondráčkovou.

„Svobodovy písně charakterizují ve většině výrazná, pregnantně modelovaná motivická záhloví převážně kantilénového typu s terasovitým upořádáním melodické linky, hojně využívající sekvenci“⁷⁴.

Ve svých písních užíval i mimotonálních dominant synkopy a snažil se je obohacovat, aby nepůsobily pro posluchače stále stejně a ploše. Proto kladl i velký důraz na přednes, zpracování a hlasový rozsah interpretů, pro které skladby skládal.

5.1 NEJVÝZNAMNĚJŠÍ PÍSNĚ

- Hrom aby do tě, láska má: V roce 1969 ji na festivalu v Riu de Janeiru zazpívala Eva Pilarová.

- Jdi za štěstím: Poprvé byla představena na festivalu v Tokiu v roce 1977 a nazpíval ji Karel Gott.

- Jdou domů vojáci: Nazpívala ji Eva Pilarová, v roce 1969 s ní skončila na festivalu v Aténách sedmá. Kvůli invazi ruských vojsk, která u nás v té době byla, se píseň nesměla hrávat a byla přejmenovaná na Dám tisíc dukátů.

- Ještě, že tě láska mám: Tuto píseň složil pro svoji druhou manželku Vendulu a zazněla i na jeho pohřbu, interpretem byl Petr Kolář.

- Jsi můj pán: Zazněla v muzikálu Dracula. Podle mého názoru měla nejlepší zpracování v podání Ivety Bartošové.

- Jsi prostě nejlepší: Tuto píseň složil pro Leška Semelku. Byla to jediná píseň, kterou mu Karel Svoboda zkomponoval, ale dodnes je u posluchačů velmi oblíbená. Na každém koncertě Leška Semelky si ji diváci vyžadají.

---

⁷⁴ MATZNER, A., POLEDŇÁK, I., WASSERBERGER, I. a kolektiv. *Encyklopedie jazzu a moderní populární hudby III. Část jmenná*. Praha: Supraphon, 1990. s. 518. ISBN 80-7058-210-3

- Kdepak ty ptáčku hnízdo máš? : Píseň poprvé zazněla v pohádce Tři oříšky pro Popelku z roku 1973 a zpíval ji Karel Gott.

- Lady Carneval: Interpretem se stal Karel Gott a poprvé ji představili na festivalu v Riu de Janeiru v roce 1968, kde s ní získali 9. místo.

- Láska bláznivá: Opět byl interpretem Karel Gott.

- Lásko má, já stůňu: Ve filmovém muzikálu ji nazpívala Helena Vondráčková.

- Můj Monte Cristo: Píseň z muzikálu Monte Cristo, v podání Ivety Bartošové byla podle mého názoru velmi zdařilá a ohromila mě.

- Nechte zvony znít: Největší hit Marty Kubišové.

- Vzdálený hlas: Na festivalu v Riu de Janeiru ji představila Helena Vondráčková.

- Včelka Mája: Byla velmi zdařilá, nazpíval ji Karel Gott a měla veliký úspěch, nejen na české scéně, ale především v Německu. Vznikla v roce 1976. Za tuto píseň dostali pět Zlatých desek vydavatelství Polydoru⁷⁵.

- Tři oříšky: Melodie poprvé zazněla v pohádce Tři oříšky pro Popelku, později k ní text napsal Jiří Štaidl a nazpívala ji Iveta Bartošová.

5.1.1 Písně z muzikálů

Písně z muzikálu Dracula:

- „*Draculův monolog*
- *Smilování*
- *Snový soud*
- *Milování*
- *Nespravedlivý bůh*
- *Dracula Ultramix 2009*
- *Smrt*

---

⁷⁵ ABECEDNÍ SEZNAM PÍSNÍ KARLA SVOBODY. *Prostor - architektura, interiér, design* [online]. 2016. Dostupné z: <http://prostor-ad.cz/pruvodce/pvychod/aldasin/seznam.htm>

- *Jsi můj pán*
- *Draculova smrt 2009*
- *Lorraine*
- *Žít*
- *Vím, že jsi se mnou*
- *Schůzka v zahradě*
- *Vstaň bratře můj*
- *Draculova smrt*
- *Upíří valčík*
- *Nymfy*
- *Sexy den, co den*
- *Škodolibé nymfy*
- *Šašek a Adriana*
- *Proč nejsi tam, kde já*
- *Soud*
- *Sexy den, co den 1995*
- *Tajemný hrad*
- *Přepadení v kostele*⁷⁶

Písňe z muzikálu Monte Cristo:

- *„Náš sen*
- *Ó Monte Cristo*
- *Proč nejsi tam, kde já*

---

⁷⁶ Seznam písní od Muzikál - Dracula – texty Koule.cz. *Texty písní · největší databáze · Videoklipy · fotky · informace – Koule.cz* [online]. Praha: LAGARDERE ACTIVE ČR, 2017 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <http://texty-pisni.koule.cz/muzikal-dracula>

- *Můj Monte Cristo*
- *Io*
- *Přísaha*⁷⁷

Písně z muzikálu Noc na Karlštejně:

- *„Muži sluší nejlíp sólo*
- *Lásko 100letá*
- *Lásko má, já stůňu – Tuto píseň zpívala manželka Karla IV., Eliška Pomohanská. Ve filmu ji hrála Jana Brejchová a nazpívala ji Helena Vondráčková*
- *Asi do věži*
- *Včera z večera*
- *Když mám tekutou révu*
- *Hola hoj*⁷⁸– Nazpívala ji Daniela Kolářová

Písně z muzikálu Golem:

- *„Tvou líbeznou tvář*
- *Jesu Criste deus rex*
- *Z lásky k tobě císaři*
- *Rada od praotce Abraháma*
- *Branou ghetta do nebes*
- *Židovský mor*
- *Koupím, směním, pak to prodám*
- *Tak tu je máš*
- *Kšefty, ty se musej hejbat*

---

⁷⁷ Seznam písní od Muzikál - Hrabě Monte Christo – texty Koule.cz. *Texty písní · největší databáze · Video-klipy · fotky · informace – Koule.cz* [online]. Praha: LAGARDERE ACTIVE ČR, 2017 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <http://textypisni.koule.cz/muzikal-hrabe-monte-christo>

⁷⁸ Seznam písní od Muzikál - Noc na Karlštejně – texty Koule.cz. *Texty písní · největší databáze · Video-klipy · fotky · informace – Koule.cz* [online]. Praha: LAGARDERE ACTIVE ČR, 2017 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <http://textypisni.koule.cz/muzikal-noc-na-karlstejne>

- *Výslech mrtvého Huberta*
- *Golemovo vyznání*
- *Bůh ví, zda se rán dožijem*
- *Proč jen chvíli*
- *Stvoření Golema*⁷⁹

---

⁷⁹ Seznam písní od Muzikál - Golem – texty Koule.cz. *Texty písní · největší databáze · Videoklipy · fotky · informace – Koule.cz* [online]. Praha: LAGARDERE ACTIVE ČR, 2017 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <http://texty-pisni.koule.cz/muzikal-golem>

6 NEJVÝZNAMNĚJŠÍ OCENĚNÍ KARLA SVOBODY

Karel Svoboda za svůj život získal řadu prestižních ocenění, jak v České republice, tak v zahraničí.

Ze zahraniční tvorby zaznamenal největší úspěchy v Německu, kde získal „*Pět zlatých desek německého vydavatelství Polydor za prodej nosiče Včelka Mája*“⁸⁰, která byla oblíbená po celém světě.

V České republice získal ocenění ve všech oborech hudební tvorby, kterým se věnoval. Jsou to muzikály, filmová hudba a alba pro jednotlivé zpěváky, se kterými spolupracoval.

Mezi muzikálové ocenění patří:

- „*Zlatá a Platinová deska vydavatelství EMI Česká republika za nahrávku muzikálu Dracula*

- *Zlatá a Platinová deska vydavatelství EMI Česká republika za nahrávku muzikálu Monte Cristo*

- *Platinová deska vydavatelství BM Music a FR Records za album Noc na Karlštejně*“⁸¹

Za filmovou hudbu jsou to ocenění:

- „*Cena Filmového festivalu Karlovy Vary za 2. nejoblíbenější písničku z české filmové pohádky u příležitosti 100. výročí české kinematografie – Kdepak ty ptáčku hnízdo máš?:* Píseň pochází z roku 1973, zazněla v pohádce *Tři oříšky pro Popelku* a zpíval ji Karel Gott.

- *Cena za nejlepší filmovou hudbu – Festival Cine International Panama 1977 – Tři oříšky pro Popelku*“⁸²

Mezi další ocenění se řadí alba zpěváků. Těmi jsou Daniel Hůlka, Leona Machálková a Bohuš Matuš.

- „*Zlatá a Platinová deska vydavatelství EMI Česká republika za album Daniel Hůlka*

---

⁸⁰ ROHÁL, Robert. *Karel Svoboda Lásko má, já stůňu*. Praha: Nakladatelství Ottovo, 2007. s. 87. ISBN 978-80-7360-604-6

⁸¹ ROHÁL, Robert. *Karel Svoboda Lásko má, já stůňu*. Praha: Nakladatelství Ottovo, 2007. s. 87. ISBN 978-80-7360-604-6

⁸² ROHÁL, Robert. *Karel Svoboda Lásko má, já stůňu*. Praha: Nakladatelství Ottovo, 2007. s. 87. ISBN 978-80-7360-604-6

- *Zlatá a Platinová deska vydavatelství EMI Česká republika za album Leona Machálková*

- *Zlatá deska vydavatelství Warner Music Česká republika za album Bohuš Matuš*⁸³

Z ostatních ocenění to byly:

- „*Jubilejní Platinová deska vydavatelství Supraphon za nesmazatelný umělecký vklad do zlatého fondu Supraphonu (předáno 19. 11. 2003)*

- *Zlatá a Platinová deska vydavatelství Supraphon za 2CD Karel Svoboda 65 – originální nahrávky největších hitů*: CD obsahovala záznam jeho koncertu u příležitosti jeho narozenin.

- *Zlatá a Platinová deska vydavatelství Supraphon za DVD Karel Svoboda 65 – záznam galakonzertu k 65. narozeninám v Lucerně*⁸⁴

- Cena ministra kultury za tvorbu písňovou.

- V roce 1989 byl jmenován národním umělcem (Matzner, A., Poledňák, I., Wasserberger, I. a kol., 1990, s. 518)⁸⁵.

Tyto ceny dokazují, že Karel Svoboda byl opravdu výjimečným hudebním skladatelem. Největším úspěchem, kterého dosáhl, je podle mého názoru to, že se jeho hudba stále hraje a líbí se mnoha lidem všech věkových kategorií.

---

⁸³ ROHÁL, Robert. *Karel Svoboda Lásko má, já stůňu*. Praha: Nakladatelství Ottovo, 2007. s. 87. ISBN 978-80-7360-604-6

⁸⁴ ROHÁL, Robert. *Karel Svoboda Lásko má, já stůňu*. Praha: Nakladatelství Ottovo, 2007. s. 87. ISBN 978-80-7360-604-6

⁸⁵ MATZNER, A., POLEDŇÁK, I., WASSERBERGER, I. a kolektiv. *Encyklopedie jazzu a moderní populární hudby III. Část jmenná*. Praha: Supraphon, 1990. s. 518 ISBN 80-7058-210-3

7 SVOBODOVA MUZIKÁLOVÁ TVORBA V HUDEBNÍ VÝCHOVĚ

Jak by mohla vypadat vyučovací hodina při nastudování tvorby Karla Svobody?

V současné době působím na základní škole ve Zlíně – Malenovicích, kde učím hudební výchovu v 8. a 9. ročníku. Muzikálům je věnován prostor až v posledním ročníku na ZŠ a to v rozsahu 3 – 4 vyučovací hodiny. Bohužel dotace na hodiny hudební výchovy je pouze jedna hodina týdně, proto není možnost probrat toto téma důkladněji.

7.1 SVOBODOVA TVORBA V HODINÁCH HUDEBNÍ VÝCHOVY

Nejprve je nutné seznámit žáky s pojmem muzikál. Co je to za hudební útvar a jeho stručný vývoj a kdy se začal významněji šířit. Pro jejich lepší představu, o jaký žánr se jedná, je vhodné zmínit neznámější muzikály jak světové (My Fair Lady, Hair, Cats a další), tak české (Dracula, Kleopatra a další).

Dále je vhodné uvést nejznámější světové autory a navázat na významné české skladatele, kteří muzikály komponovali. Patří mezi ně Karel Svoboda, Michal David nebo třeba v poslední době Janek Ledecký.

V další části se zaměříme na muzikály, které složil Karel Svoboda, především na Noc na Karlštejně. Žáci by tento muzikál mohli znát, jelikož v roce 1973 byl natočen stejnojmenný film, ke kterému Karel Svoboda napsal hudbu a ze kterého čerpá i v muzikálu.

Teorii si žáci zapíší do sešitu.

Pro lepší seznámení s daným tématem si pustíme muzikál na dataprojektoru se zaměřením na nejznámější písně, mezi které patří například Lásko má, já stůňu (Noc na Karlštejně) od Heleny Vondráčkové, Jsi můj pán (Dracula) od Lucie Bílé nebo Teď královnou jsem já (Kleopatra) od Michala Davida.

Po zhlédnutí muzikálu Noc na Karlštejně, vybereme spolu se žákem tu, která se jim bude líbit nejvíce a tu se naučíme. V případě Svobodovy tvorby se zaměříme na Lásko má, já stůňu.

- Výuku zahájíme rozezpíváním – intonační cvičení + píseň, kterou s žáky učitel často zpívá).

- Následně pustím žákům danou píseň, aby si ji naposlouchali.

- Dále se naučíme refrén a sloky s pomocí živé hudby na klavíru a poté i z počítače.

- Text písně budeme průběžně promítat na dataprojektoru nebo použiji nakopírovaný text s notami.

- Jako úkol do další hodiny si mohou aktivní žáci připravit nějakou scénku nebo tanec. Ve větší skupině můžou použít i hudební nástroje a vytvořit živou hudbu se zpěvem.

Na konci každé hodiny budeme s žáky diskutovat o muzikálu, jaký vidí rozdíl oproti jiným formám kultury (čínohry, opery a další) a v čem můžou zaujmout širší publikum. Zaměřit se můžeme na melodie Karla Svobody, jak je sami vnímají, co se jim líbí a co ne. Jako zhodnocení po závěrečné hodině na téma muzikálů mi shrnou, zda se jim výuka líbila a co si z ní odnesli.

Žáci základní školy mají získat ucelený přehled o nonartificiální hudbě, ale i o té artificiální.

Závěr

Myslím si, že cíl, který jsem si ve své diplomové práci stanovila, jsem splnila. Pokusila jsem se především o rozbor a zhodnocení muzikálů Karla Svobody. Začala jsem obecně charakteristikou tohoto hudebního žánru a pak jsem souvisle přešla k jeho tvorbě muzikálové. Jednoznačně nejúspěšnějším muzikálem Karla Svobody byl Dracula, který měl premiéru v roce 1995 v pražském Kongresovém centru, zhlédlo ho 1,5 milionu diváků a prodalo se více než 250 000 zvukových nosičů. Tento muzikál kromě Prahy zhlédli také diváci v Bratislavě, Prešově, Soulu a v Moskvě. Zájem o něj projeví i v dalších zemích.

Nejdražší muzikálem s největší výpravnou show se stal muzikál Monte Cristo, který byl také uveden na scéně Kongresového centra, a to v prosinci roku 2000, ale rozhodně nedosáhl takového úspěchu jako jeho předchůdce Dracula.

Muzikál Noc na Karlštejně, který vznikl na základě stejnojmenného filmového muzikálu režiséra Zdeňka Podskalského z roku 1973, měl premiéru v červnu roku 2004 v Hudebním divadle Karlín. Písničky Karla Svobody otextovali Jiří Štáidl a Eduard Krečmar a písně doslova „zlidověly“.

Posledním muzikálovým počinem Karla Svobody byl Golem, který měl premiéru v listopadu roku 2006 v nově otevřeném Divadle Hybernia. V tomto případě hudba Karla Svobody není typicky muzikálová, nezazní zde žádný hit, a tak možná i proto nebyl tak divácky úspěšný.

V závěru práce bych ráda zmínila i to, že Svobodova hudba by neměla takový úspěch, kdyby nebylo takových interpretů jako Karel Gott, Waldemar Matuška, Lucie Bílá, Helena Vondráčková, Václav Neckář, Marta Kubišová, Eva Pilarová, Hana Zagorová, Iveta Bartošová, Marcela Holanová, Marcela Březinová, Daniel Hůlka, Jiří Korn, Jiří Schelinger, Pavel Bartoň, Lešek Semelka, Michal David, Petr Kolář a další. Určitě jsem je nevyjmenovala všechny, ale je dobré si uvědomit, že i oni se podíleli na úspěšnosti hitů a muzikálů Karla Svobody, a naopak. Svobodovy písně jim zajistily velkou popularitu. Nesmíme zapomenout ani na geniální textaře a v případě filmové a muzikálové hudby na významné režiséry, se kterými Karel Svoboda spolupracoval. Zmínila bych jen ty nejznámější, patřil mezi ně Václav Vorlíček, Zdeněk Podskalský, Jindřich Polák, Zbyněk Brynych, Karel Steklý, Štěpán Skalský, Karel Zeman nebo Filip Renč. Kromě toho Karel Svoboda spolupracoval i se slovenskými režiséry a jeho dílo je známé v mnoha zemích Evropy i světa. Nejúspěšnější písní, kterou kdy složil, se stala Lady Carneval. Otextoval ji Jiří Štáidl a Karel Gott s ní soutěžil na festivalu v Riu de Janeiro, a právě

tato píseň se dočkala několika cover verzí v Brazílii, Francii, Maďarsku, Švédsku a bývalém SSSR.

Na závěr své diplomové práce bych chtěla uvést, že téma jsem si vybrala především kvůli hudbě Karla Svobody, která mi pomohla vždy v těžkých chvílích a dodnes ji ráda poslouchám. Jeho písně mě vždy uklidňovaly. Jeho tvorba byla velmi obsáhlá, mnoho českých filmů díky jeho hudebnímu zpracování dostalo ten správný „punc“, a proto se i naše česká hudba může pyšnit naprostými skvosty, jako jsou muzikály a písně.

ZDROJE

Seznam použité literatury:

BAUER, Jan. *Muzikálový triumf. Slavná éra muzikálu na českých scénách*. Praha: BRÁNA, 1999. ISBN 80-7243-047-5

Kolektiv autorů. *DRACULA, muzikálový bestseller*. Praha: Goldstein & Goldstein, 1997. ISBN 80-86094-07-3

MATZNER, A., POLEDŇÁK, I., WASSERBERGER, I. a kolektiv. *Encyklopedie jazzu a moderní populární hudby I. Část věcná*. Praha: Supraphon, 1983.

MATZNER, A., POLEDŇÁK, I., WASSERBERGER, I. a kol. *Encyklopedie jazzu a moderní populární hudby III. Část jmenná*. Praha: Supraphon, 1990. ISBN 80-7058-210-3

OSOLSOBĚ, Ivo. *Muzikál je když...* Praha: Supraphon, 1967.

ROHÁL, Robert. *Karel Svoboda Lásko má, já stůňu*. Praha: Nakladatelství Ottovo, 2007. ISBN 978-80-7360-604-6

SACHER, Richard. *Karel Svoboda*. Praha: BRÁNA, 2008. ISBN 978-80-7243-379-7

SVATOŠ, Jan., BOHATA, Jiří., JÍŠA, Josef. *ČERNOKOSTELECKO na historických pohlednicích*. Louňovice: Jan Svatoš, 2001. ISBN 80-903018-0-0

Seznam internetových zdrojů:

AJAAJENA. Marta Kubišová - Životopis / Info - FDb.cz. *Filmy, seriály, herci, recenze filmů - Filmová databáze online FDb.cz* [online]. Filmová databáze, 2018, 18.2.2017. Dostupné z: <https://www.fdb.cz/lidi-zivotopis-biografie/20075-marta-kubisova.html>

ABECEDNÍ SEZNAM PÍSNÍ KARLA SVOBODY. *Prostor - architektura, interiér, design* [online]. 2016. Dostupné z: <http://prostor-ad.cz/pruvodce/pvychod/aldasin/seznam.htm>

Dracula (1996) [TV divadelní představení] - Obsazení - herci a tvůrci - FDb.cz. *Filmy, seriály, herci, recenze filmů - Filmová databáze online FDb.cz* [online]. Filmová databáze, 2018. Dostupné z: <https://www.fdb.cz/film/dracula/obsazeni/51411>

Dracula (1996) [TV divadelní představení] - Obsazení - herci a tvůrci - FDb.cz. *Filmy, seriály, herci, recenze filmů - Filmová databáze online FDb.cz* [online]. Filmová databáze, 2018. Dostupné z: https://www.fdb.cz/film/monte-cristo/obsazeni/51446#c_13

Filip Renč – Wikipedie. *Wikipedie – Wikipedie* [online]. Wikimedia Foundation, 2018, 10.9.2017. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Filip_Renč

Golem (divadelní záznam). *Česko-Slovenská filmová databáze | ČSFD.cz* [online]. Česko-Slovenská filmová databáze | ČSFD.cz, 2018, 2008 [cit. 2018-06-11]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/258482-golem/prehled/>

Golem - muzikál (2008) - Obsazení - herci a tvůrci - FDb.cz. *Filmy, seriály, herci, recenze filmů - Filmová databáze online FDb.cz* [online]. Filmová databáze, 2018. Dostupné z: <https://www.fdb.cz/film/golem-muzikal/obsazeni/48088>

golem-muzikal-cz pres MultiLoad.cz.zip | Ulož.to. *Ulož.to* [online]. Dostupné z: <https://www.ulozto.cz!/km5dneMxC/golem-muzikal-cz-pres-multiload-cz-zip>

Helena Vondráčková - Lásko má já stůňu - text - KaraokeTexty.cz. *Karaoke texty, texty písní, youtube videoklipy, fotky* [online]. TISCALI MEDIA, 2018 [cit. 2018-06-09]. Dostupné z: <http://www.karaokecity.cz/texty-pisni/vondrackova-helena/lasko-ma-ja-stunu-6418>

HUDEBNÍ DIVADLO KARLÍN. Hudební divadlo Karlín - Repertoár - Noc na Karlštejně. *Hudební divadlo Karlín* [online]. Praha, 2018. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/8-noc-na-karlstejne/>

Jaroslav Vrchlický. *Google* [online]. 2018. Dostupné z: <https://bit.ly/2K4wkxm>

KÁBRT, Jan. Muzikál Golem pozvedá Korn, jinak jde o průměr - iDNES.cz. *Kultura iDNES.cz - Kultura od A do Z* [online]. Praha: MAFRA, 2018, 27.11.2006 [cit. 2018-06-11]. Dostupné z: https://kultura.zpravy.idnes.cz/muzikal-golem-pozveda-korn-jinak-jde-o-prumer-fag-/divadlo.aspx?c=A061127_632689_divadlo_kot

Karel Svoboda – Wikipedie. *Wikipedie – Wikipedie* [online]. Wikimedia Foundation, 2018, 28.8.2017. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_Svoboda

KOŠATKA, Pavel. „Dracula“ se po 14 letech od premiéry opět zakousl. *Musical.cz* [online]. Musical.cz, 2018, 8.2.2009 [cit. 2018-06-12]. Dostupné z: <http://www.musical.cz/recenze-reportaze/dracula-se-po-14-letech-od-premiery-opet-zakousl/>

Marcela Březinová – Wikipedie. *Wikipedie – Wikipedie* [online]. Wikimedia Foundation, 2018, 2.5.2018. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Marcela_Březinová

Monte Christo / Monte Cristo - Muzikál - Karel Svoboda - CZ DVB-T rip 2017 - YouTube. *YouTube* [online]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=JhKPupdat4>

Muzikál Golem - Golemovo vyznání - text - KaraokeTexty.cz. *Karaoke texty, texty písní, youtube videoklipy, fotky* [online]. TISCALI MEDIA, 2018 [cit. 2018-06-19]. Dostupné z: <http://www.karaokeczechy.cz/texty-pisni/muzikal-golem/golemovo-vyznani-134207>

Muzikál Monte Cristo - Můj Monte Cristo - text - KaraokeTexty.cz. *Karaoke texty, texty písní, youtube videoklipy, fotky* [online]. TISCALI MEDIA, 2018 [cit. 2018-06-19]. Dostupné z: <http://www.karaokeczechy.cz/texty-pisni/muzikal-monte-cristo/muj-monte-cristo-46052>

NOVOTNÁ, Kateřina. *Vývoj muzikálu od roku 1990 na vybraných pražských divadelních scénách* [online]. Plzeň, 2014 [cit. 2018-06-10]. Dostupné z: <https://dspace5.zcu.cz/bitstream/11025/14986/1/baakalarka%20novotnak.pdf>. Bakalářská práce. ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI, FAKULTA PEDAGOGICKÁ.

NOVOTNÁ, Kateřina. *Vývoj muzikálu od roku 1990 na vybraných pražských divadelních scénách*, s. 36 [online]. Plzeň, 2014. Dostupné z: <https://dspace5.zcu.cz/bitstream/11025/14986/1/baakalarka%20novotnak.pdf>. Bakalářská práce. ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI, FAKULTA PEDAGOGICKÁ.

Příběhy slavných: Mefistův rytíř — Česká televize [online]. Česká televize, 2017. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10123383458-pribehy-slavnych/408235100211006-mefistuv-rytir/>

Seznam písní od Muzikál - Dracula – texty Koule.cz. *Texty písní · největší databáze · Videoklipy · fotky · informace – Koule.cz* [online]. Praha: LAGARDERE ACTIVE ČR, 2017 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <http://textypisni.koule.cz/muzikal-dracula>

Seznam písní od Muzikál - Golem – texty Koule.cz. *Texty písní · největší databáze · Videoklipy · fotky · informace – Koule.cz* [online]. Praha: LAGARDERE ACTIVE ČR, 2017 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <http://textypisni.koule.cz/muzikal-golem>

Seznam písní od Muzikál - Hrabě Monte Christo – texty Koule.cz. *Texty písní · největší databáze · Videoklipy · fotky · informace – Koule.cz* [online]. Praha: LAGARDERE ACTIVE ČR, 2017 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <http://textypisni.koule.cz/muzikal-hrabe-monte-christo>

Seznam písní od Muzikál - Noc na Karlštejně – texty Koule.cz. *Texty písní · největší databáze · Videoklipy · fotky · informace – Koule.cz* [online]. Praha: LAGARDERE ACTIVE ČR, 2017 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <http://textypisni.koule.cz/muzikal-noc-na-karlstejne>

Seznam písní s hudbou Karla Svobody – Wikipedie. *Wikipedie – Wikipedie* [online]. Wikimedia Foundation, 2018, 1.4.2017. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_pisni_s_hudbou_Karla_Svobody

SLADKÝ, Vítězslav. Karel Svoboda: Já tu stojím dál. *Musical-opereta - internetový magazín o divadle* [online]. Plzeň: Josef Hrubý, 2017, 1.2.2010 [cit. 2018-06-09]. Dostupné z: <http://www.musical-opereta.cz/karel-svoboda-ja-tu-stojim-dal/>

ŠULC, Roman. Jevany – Kolínsko – Cesty a památky. *Cesty a památky* [online]. Dostupné z: <http://www.cestyapamatky.cz/kolinsko/jevany>

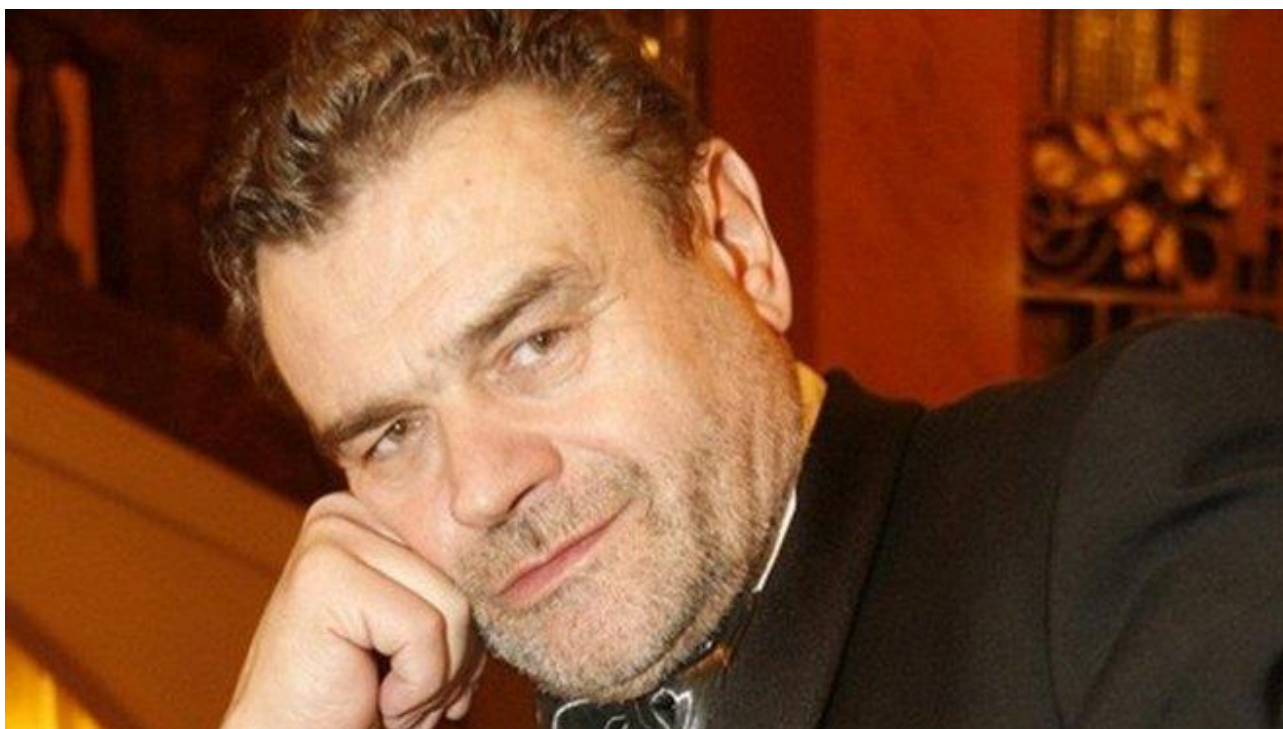
TICHÝ, Zdeněk a Vladimír VLASÁK. Jako podívaná Monte Cristo nezklame - iDNES.cz. *Kultura iDNES.cz - Kultura od A do Z* [online]. Praha: MAFRA, 2018, 15.12.2000 [cit. 2018-06-18]. Dostupné z: https://kultura.zpravy.idnes.cz/jako-podivana-monte-cristo-nezklame-dbw-/hudba.aspx?c=A001214_182329_hudba_kne

Zlatý slavík – Wikipedie. *Wikipedie – Wikipedie* [online]. Wikimedia Foundation, 2018, 18.2.2017. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Zlatý_slavík

Zlínské divadlo uvedlo premiéru muzikálu Noc na Karlštejně | Blesk.cz. *Blesk.cz - Zprávy z celého světa aktuálně přímo k vám* [online]. CZECH NEWS CENTER, 2018, 29.4.2017 [cit. 2018-06-11]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-live-kulturni-servis/466033/zlinske-divadlo-uedlo-premieru-muzikalu-noc-na-karlstejne.html>

SLADKÝ, Vítězslav. Karel Svoboda: Já tu stojím dál. *Musical-opereta - internetový magazín o divadle* [online]. Plzeň: Josef Hrubý, 2017, 1.2.2010 [cit. 2018-06-09]. Dostupné z: <http://www.musical-opereta.cz/karel-svoboda-ja-tu-stojim-dal/>

PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Karel Svoboda

Zdroj:

https://www.google.cz/search?q=obr%C3%A1zky+karel+svoboda&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=hT23eoKO_pFPWM%253A%252Ct68BjNdeXKQ82M%252C_&usg=__si-RP4NZsSulAIFK2gQJURXPYj0%3D&sa=X&ved=0ahUKEwjqtTOyqbaAhVEaFAKHacxDh8Q9QEIKTAA#imgrc=hT23eoKO_pFPWM:

Příloha č. 2: Karel Svoboda s Karlem Gottem

Zdroj:

https://www.google.cz/search?q=obr%C3%A1zky+karel+svoboda&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=hT23eoKO_pFPWM%253A%252Ct68BjNdeXKQ82M%252C_&usg=__si-RP4NZsSulAIFK2gQJURXPYj0%3D&sa=X&ved=0ahUKEwjqtTOyqbaAhVEaFAKHacxDh8Q9QEIKTAA#imgc=YvaCuCpWxmKncM:

Příloha č. 3: Rok 1977, festival Yamaha v Tokiu, Karel Gott vzpomíná: S Karlem Svobodou

Zdroj:

https://www.google.cz/search?q=obr%C3%A1zky+karel+svoboda&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=hT23eoKO_pFPWM%253A%252Ct68BjNdeXKQ82M%252C_&usg=__si-RP4NZsSulAIFK2gQJURXPYj0%3D&sa=X&ved=0ahUKEwjqtTOyqbaAhVEaFAKHacxDh8Q9QEIKTAA#imgcr=dCAF3KHumBpJCM:

Příloha č. 4: Karel Svoboda s rodinou

Zdroj:

https://www.google.cz/search?q=obr%C3%A1zky+karel+svoboda&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=hT23eoKO_pFPWM%253A%252Ct68BjNdeXKQ82M%252C_&usg=__si-RP4NZsSulAIFK2gQJURXPYj0%3D&sa=X&ved=0ahUKEwjqtTOyqbaAhVEaFAKHacxDh8Q9QEIKTAA#imgsrc=dPTYiFfX55EdOM:

Příloha č. 5: Karel Gott a Karel Svoboda v roce 1977 převzali Zlaté desky od německého hudebního vydavatelství Polydor za 1 250 000 prodaných desek Die Biena Maja

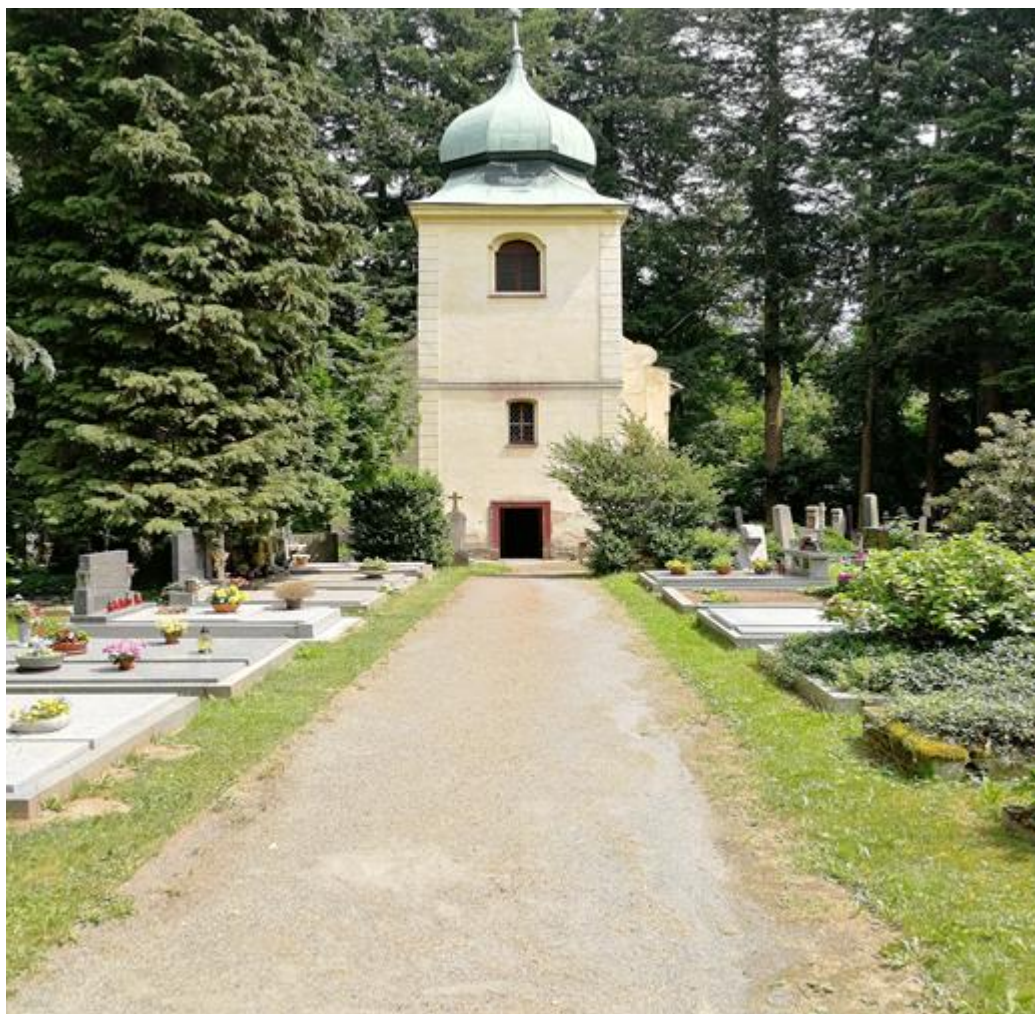
Zdroj:

https://www.google.cz/search?q=obr%C3%A1zky+karel+svoboda&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=hT23eoKO_pFPWM%253A%252Ct68BjNdeXKQ82M%252C_&usg=__si-RP4NZsSulAIFK2gQJURXPYj0%3D&sa=X&ved=0ahUKEwjqtTOyqbaAhVEaFAKHacxDh8Q9QEIKTAA#imgrc=Lnp-IbF3Hlj-dM:

Příloha č. 6: Fotografie kostela na hřbitově na Aldašíně

Zdroj: vlastní, autor: Klára Hašpicová

Příloha č. 7: Fotografie kostela na hřbitově na Aldašíně

Zdroj: vlastní, autor: Klára Hašpicová

Příloha č. 8: Fotografie hrobu Karla Svobody

Zdroj: vlastní, autor: Klára Hašpíková

Příloha č. 9: Fotografie domu Karla Svobody v Jevanech

Zdroj: vlastní, autor: Klára Hašpicová